

1 / 2020

Šardice

N Á Š S P O L E Č N Ý D O M O V

Úvodní
slovo
starostky

strana 3

Obec
Šardice
informuje

strana 6

ZŠ a MŠ
Šardice

strana 12

Spolky
v Šardicích

strana 18

Z historie
obce

strana 20

*Krásné Velikonoce
vám přeje
zastupitelstvo
a redakční rada obce*

Postní doba

Jak ji prožívali naši předkové?

Postní doba je období, které vyplňuje období mezi masopustem a Velikonocemi. Trvá 40 dní a začíná **Popeleční středou**. V tento den se světi popel z ratolestí vysvěcených kočiček a tímto popelem dělá kněz věřícím na čele kříž.

První neděle postní se jmenuje **Černá**, protože v tento den se odívaly ženy do černých šatů. Druhá neděle postní se nazývá **Pražná** podle postního jídla z upražených obilných zrn nazývaných „pražmo“. Třetí neděle postní **Kýchavná** je nazývána po kýchání. Ve středověkých spisech se můžeme dočíst o velikých a náhlých morech, které se začaly projevovat kýcháním. Lidé, obávající se, aby z tohoto kýchnutí neumřeli, přáli sobě „Pomáhej Pán Bůh“ nebo „Pozdrav tě Pán Bůh“.

Čtvrtá neděle postní se jmenuje **Družebná**. Název vychází z toho, že v tuto neděli chodíval ženich s družbou do domu, kam chtěl o pomlázce přijít na námluvy. Někde nazývali tuto neděli „středopostní“, protože tvořila pomyslný střed čtyřicetidenního půstu, jinde ji nazývali „růžebnou“ nebo růžovou, protože se v tuto neděli světi v Římě zlatá růže.

Pátá neděle postní – **Smrtná** – v ten den vynášeli lidé ze vsi slaměnou smrt Morenu, kterou hodili za vsí do vody a zpět se vraceli se zeleným stromkem. Všichni se pak radovali, že smrtka, symbol zimy, je ze vsi pryč a všichni mají radost z „líta“, které představuje blížící se skutečné jaro. Poslední šestá neděle postní – **Květná**. V tento den se slaví památka slavného vjezdu Ježíše Krista do Jeruzaléma, kde ho lidé vítali čerstvými ratolestmi ze stromů. Celý tento den byl ve znamení obřadu svěcení kočiček a i dnes je pro mnohé rodiny svátečním otevřením Velikonoc. Hned po květné neděli začíná **Pašijový týden**. V domácnostech se uklízí, všude se bílí, upravují se zahrádky a okolí domu, čistí se okna. Na „**Modré pondělí**“ začínaly pro děti a studenty jarní prázdniny. Na „**Šedivé úterý**“ hospodyňky uklízely a vymetaly pavučiny. Středa před Zeleným čtvrtkem se nazývá „**Škaredá středa**“. Škaredá se jí říká zřejmě proto, že v tento den Jidáš na Ježíše škaredil, žaloval. V tento den se neměl podle lidové pověry nikdo škaredit, protože by se škaredil každou středu v roce.

Lidový název „**Zelený čtvrtek**“ pochází nejspíše z germánského bohoslužebného názvosloví. Lidé v tento den vstávali velice časně, rodina se pomodlila a všichni se omyli rosou – rosa prý zabraňovala onemocnění. Jedla se jen zelená strava – špenát, zelí, aby byl člověk zdravý po celý rok. V tento den se hospodářům radilo zasít len a hrách, protože vše, co bylo na Zelený čtvrtek zaseté, dobře prospívalo. Počínaje tímto dnem umlkají všechny zvony, aby se rozezněly až na **Bílou sobotu**. Říká se, že „všechny zvony odlétají do Říma“. Podle jisté tradice, když zazní kostelní zvony naposledy, má si každý zacinkat s penězi, pak se ho budou držet celý rok. Místo zvonů zaznívaly odevšad dřevěné klapačky a řehtačky, se kterými oznamovali chlapi i dívky poledne.

Velký pátek je připomínkou smrti Ježíše Krista, a proto je prožíván ve znamení smutku, ticha a rozjímání. Podle evangelia zemřel Ježíš na kříži ve tři hodiny odpoledne. Přibližně v tento čas se proto scházejí věřící k zvláštní bohoslužbě. Na Velký pátek byla výzdoba kostela chudá, bez květin a svíci na oltáři. Písně se zpívaly bez doprovodu varhan a zvony mlčely. Lidová tradice vypráví o údajném otevírání pokladů ve skalách. Na Velký pátek běžel každý k potoku, aby se v něm umyl. To vše kvůli údajné ochraně před nemocemi. Nepralo se prádlo, protože se věřilo, že by se namáčelo místo do vody do Kristovy krve.

Na **Bílou sobotu** se neslavila mše svatá, ani další svátosti, kromě pomazání nemocných a svátosti smíření. Hospodyňky pekly mazance a velikonočního beránka, muži a chlapi pletli pomlázky z vrbového proutí a děvčata zdobila vajíčka. Dopoledne se před kostelem světil oheň. Bílou sobotou také skončil třídenní půst zvaný „svaté třídenní“. Všichni se těšili na opětovnou možnost požívání masa, tanečních zábav a dalších potěšení, která byla po dobu půstu přísně zapovězena.

Název Velikonoce pochází z „velké noci“ ze soboty na neděli, kdy došlo k zmrtnýchvstání Ježíše Krista.

... z knihy Martina Bestajovského
„Velká kniha lidových obyčejů a nápadů“

Úvodní slovo starostky

Vážení spoluobčané,

tento úvodník píše uprostřed koronavirové krize, která zmítá nejen naší republikou, ale celým světem. V letošním roce nebudeme slavit Velikonoce tak, jak jsme byli zvyklí – pokud nebude zrušen stav nouze a karantény, v chrámech budou slouženy mše bez přítomnosti veřejnosti, kluci a chasa nebudou chodit po šlaháčce za děvčaty.

Kdyby nám někdo před pár měsíci řekl, že nás čeká omezení pohybu, uzavření hranic, uzavření škol, většiny obchodů, úřadů, služeb, pohostinství, dokonce světových automobilek, nevěřili bychom tomu. Jako akční film nám začátkem roku připadaly záběry z daleké Číny, kde domorodci s rouškami na ústech bránili vjezd do své vesnice, aby tam případní návštěvníci nepřinesli nákazu nebezpečného koronaviru. Nikoho z nás nenapadlo, že budeme za pár měsíců v podobné situaci, kdy budeme nuceni chránit nejen sebe, své blízké, své domovy, své životní jistoty a vůbec vše, co jsme si mysleli, že nutně potřebujeme k žití. Z důvodu omezeného fungování státu a veškerého běžného života jsme byli nuceni zajišťovat si nedostatkové zboží jako roušky, respirátory, dezinfekce či gumové rukavice, omezovat pohyb na veřejnosti, zcela a od základu změnit své návyky a zvyklosti.

V této zcela nové a nelehké situaci se projevila po celé naší vlasti vlna solidarity se všemi, kteří se ocitli bez ochranných pomůcek a bez jejichž práce a služeb bychom nemohli fungovat. Také u nás v Šardicích se našla řada obětavých lidí, kteří byli ochotni pomáhat. Naše šikovně švadleny zcela nezištně ušily bezpočet ochranných roušek. Moc vám za to děkuji jménem všech občanů. Jste úžasní! Také bych chtěla poděkovat jménem celé obce a všech občanů lékařům, sestřičkám, záchranářům, lékárníkům, hasičům, policii a vojákům, kteří denně nasazovali své životy. Poděkování si zaslouží i všechny prodavačky, pošťáci, kurýři, řidiči, pekaři, popeláři a další profese,

kteří v této době čelí velkým zdravotním rizikům a přesto zůstávají na svých místech a zajišťují jindy běžné služby, a tím i chod celého státu.

Velké poděkování patří i rodičům, kteří po uzavření školy museli zajistit celodenní aktivity svých dětí a dohlížet na jejich výuku. Hluboce se před vámi skláním, protože se vám během tak krátké doby a za bojových podmínek podařilo zajistit chod domácnosti a vše skloubit také se zaměstnáním.

Nebylo to určitě jednoduché ani pro učitele naší školy, kteří se snažili zajistit výukové materiály všemi možnými způsoby a byli nuceni přejít na výuku prostřednictvím moderních online technologií.

Poděkování patří naší školní jídelně, která začala vařit obědy pro cizí strávníky, a pracovníkům technických služeb za rozvoz těchto obědů.

Omezení se dotklo i obecního úřadu, úřední hodiny byly stanoveny vládou, ale během týdne byli pracovníci úřadu připraveni a pomáhali s nákupy a dovozem léků. Informace se na nás všechny hrnuly nejen z jednání vlády, parlamentu, ministerstev, krajských krizových plánů, ale hlavně z televize a internetu. Proto jsme vám chtěli odlehčit těžké dny hezkou písničkou či dobře míněnou gratulací. Věřím, že se nám to povedlo!

Bylo dojemné sledovat, jak si lidé vzájemně pomáhají, jak se k sobě chovají ohleduplně a slušně. Život se nezastaví, musí jít dál, musíme bojovat proti neviditelné nákaze a nedat jí možnost, aby se rozšířila.

Ano, řadu podnikatelů či firem krize postihne a omezí jejich činnost. Měli bychom se snažit jim pomoci tím, že budeme podporovat hlavně místní firmy a obchodníky. Podporujte proto prosím místní podnikatele, protože oni se nejen dobře starají o svůj majetek, ale zaměstnávají řadu našich občanů a odvádí nemalé daně do našeho rozpočtu.

Navrhnu zastupitelstvu, abychom s ohledem na předpokládané snížení příjmové stránky rozpočtu přehodnotili letošní schválený rozpočet a někte-

ré výdajové položky omezili. Přednost by mělo mít zajištění potřeb našich občanů.

Koronavirová krize bude mít vliv na řadu lidských činností, ovlivní život milionů lidí a svět bude zcela jistě jiný než před jejím propuknutím. Lidstvo se v minulosti muselo vypořádat s celou řadou katastrof a epidemií. I my se s touto nákazou vyrovnáme. Snad bude mít tato krize vliv na změnu myšlení většiny politiků na oblast životního prostředí, na zajištění soběstačnosti naší vlasti ve všech oblastech, na pružnost krizového řízení a zajištění vybavení obyvatel ochrannými prostředky, na zlepšení financování našeho zdravotnictví, zajištění vysokorychlostního internetu atd.

Měli bychom přehodnotit celý dotační systém a dotačně podporovat i drobné podnikatele a zemědělce a smysluplně podporovat rozvoj infrastruktury obcí a měst (vodovody, kanalizace, silnice, chodníky atd.) a nevymýšlet nesmyslné dotační výzvy, které mohou splnit jen někteří žadatelé a peníze za zpracování projektů vyhodí neúspěšní žadatelé oknem.

V době, kdy píše tento úvodník, nevím, kdy karanténa a další opatření skončí, přesto je jasné, že se letos nebude konat řada naplánovaných kulturních a sportovních akcí. Věřím však, že po skončení všech omezení a nařízení a hlavně po úspěšné totální likvidaci nebezpečného koronaviru se život vrátí do normálu. To si jistě všichni přejeme a těším se, že tento okamžik všichni společně nějakým způsobem oslavíme. Věřím, že se budeme radovat a vážit si obyčejných a prostých věcí, protože už jen to, že jsme na tomto světě, je zázrak!

Přeji vám požehnané velikonoční svátky, prožité v klidu a v pohodě s blízkými a všemi, které máte rádi. Přeji nám všem do nadcházejících dnů hodně sil, energie a především pevného zdraví!

S úctou Blažena Galiová

Zpráva o činnosti rady a zastupitelstva obce Šardice

Blažena Galiová
starostka obce

Zasedání zastupitelstva obce č. 9 dne 12. 12. 2019

Zastupitelstvo obce:

- **Schvaluje** s účinností od 1. 1. 2020 sazbu místního poplatku za jednoho psa na 200 Kč a schvaluje Obecně závaznou vyhlášku obce č. 1/2019 o místním poplatku ze psů.
- **Schvaluje** obecně závaznou vyhlášku č. 2/2019 o místních poplatcích za užívání veřejného prostranství s účinností od 1. 1. 2020.
- **Bere na vědomí** informace o výši nákladů na systém svozu a sběru komunálních odpadů v obci. ZO bere na vědomí výši poplatku z odpadu dle současně platné OZV ve výši 500 Kč / poplatník / rok a výši 1 Ekobodu, která je stanovena na 8 Kč.
- **Bere na vědomí** informaci o OZV o nočním klidu.
- **Bere na vědomí** hospodaření obce k 31. 10. 2019 a souhlasí s přijetím finančního daru od firmy NET4GAS, s. r. o., Praha, ve výši 200 000 Kč v rámci programu NET4GAS Blíž přírodě, poznání, regionům, a to na projekt označovaný jako „Adaptace krajiny Šardic na klimatické změny“ (tvorba filmového dokumentu).
- **Bere na vědomí** zápis z dílčího přezkumu obce, který proběhl ve dnech 11.–12. 11. 2019.
- **Schvaluje** rozpočtové provizorium na rok 2020 s tím, že v době rozpočtového provizoria jsou přijímány příjmy dle vyhlášek, zákonů, dohod, smluv a plánů vč. příjmů, jejichž prodloužení by mělo za následek trvalou ztrátu, ve výdajích jsou hrazeny dlouhodobé závazky, běžné rozpočtové výdaje včetně nezbytné úhrady za péči

o majetek tak, aby negativní následky rozpočtového provizoria byly co nejmenší. Výdaje na běžný provoz budou hrazeny ve výši 1/12 celkových výdajů roku 2019.

Zasedání rady obce č. 26 dne 18. 12. 2019

Rada obce:

- **Projednává a schvaluje** zvýšení ceny oběda v hospodářské činnosti OŠJ Šardice (pro cizí strávníky) od 1. 2. 2020 za 88 Kč/oběd, za 96 Kč/oběd v případě 4 neodebraných obědů za týden.
- **Projednává a schvaluje** přijetí sociální a mezioborové pracovnice s nástupem od 1. 1. 2020 na dobu určitou do 31. 8. 2021. Místem výkonu zaměstnání je OÚ Šardice, Obecní knihovna a Základní škola TGM. Rada obce schvaluje zřízení pracovního místa sociální a mezioborový pracovník se zařazením do OÚ Šardice. Financování mzdových nákladů je 100% podpořeno v rámci projektu Obec partákem na dobu trvání projektu do 30. 9. 2021.
- **Projednává a schvaluje** příspěvkovým organizacím obce Šardice rozpočet na rok 2020.
- **Projednává a schvaluje** příspěvkovým organizacím obce Šardice střednědobé rozpočtové výhledy rozpočtů na období 2021–2022.
- **Schvaluje** výši nájemného v obecních bytech na 61,10 Kč/m² s účinností od 1. 1. 2020.

Zasedání rady obce č. 27 dne 8. 1. 2020

Rada obce:

- **Bere na vědomí** zápis o odevzdání a převzetí dokončené stavby dodávky – Sanace podloží před objekty Šardice 80, 81, 82, 112, 113, 114.
- **Bere na vědomí** zápis o odevzdání a převzetí dokončené stavby – Oprava mostu přes Hovoranský potok v obci Šardice.

- **Projednává a schvaluje** smlouvu o dílo s firmou Expra z. ú. za účelem zpracování projektové žádosti, administrace a poradenství k žádosti o dotaci na projekt „Výstavba technické infrastruktury pro potřeby zasíťování stavebních parcel v obci Šardice“, plocha výstavby BI 11.
- **Bere na vědomí** oznámení ředitelky obecní školní jídelny (OŠJ) o navýšení finančního limitu na nákup potravin pro děti MŠ a ZŠ a souhlasí s navýšením cen obědů pro děti MŠ a žáky ZŠ od 1. 2. 2020. Rada obce ukládá ředitelce OŠJ Šardice Bc. Lence Duhajské informovat rodiče žáků obvyklým způsobem a navýšení ceny obědů prezentovat na webových stránkách OŠJ a v obecním zpravodaji.

Zasedání rady obce č. 28 dne 29. 1. 2020

Rada obce:

- **Schvaluje** podání žádosti o podporu „Projektu založení skladebných částí ÚSES v k. ú. Šardice I.“.
- **Bere na vědomí** cenovou kalkulaci pro zpracování knihy (Ne) zapomenutí legionářství bráskové (30 000 Kč) v rámci MR Hovoransko a doporučuje zastupitelstvu zařadit vydání knihy do rozpočtu obce na rok 2020.
- **Bere na vědomí** zápis z mimořádné porady členů hornického spolku a starostky obce ze dne 17. 1. 2020. Rada obce souhlasí s uspořádáním výstavy s hornickou tematikou v Rezidenci – ukládá oslovit veřejnost se žádostí o poskytnutí exponátů hornictví (fotografie, kroniky, obrazy, hornické uniformy, atd.) a oslovit vedení hornického spolku Panon Šardice.
- **Projednává a schvaluje** standardy k výkonu sociálně právní ochrany dětí s platností od 1. 2. 2020.

Zasedání rady obce č. 29

dne 5. 2. 2020

Rada obce:

- **Projednává a schvaluje** Úřad územního plánování Městského úřadu Kyjov jako pořizovatele územní studie „Šardice – plocha obytná BI 12 – Kostelisko – I. etapa, úprava“.
- **Schvaluje** smlouvu o dílo na výrobu a dodávku kuchyní do domu seniorů Šardice se zhotovitelem (Radek Procházka, Šardice 733). Dům seniorů Šardice – dodávka a montáž kuchyňských linek v 9 bytech a jedné společenské místnosti včetně dodávky a zabudování spotřebičů. Byly osloveny další firmy, které z kapacitních důvodů zakázku odmítly. Z časových důvodů a protože se jedná o zakázkovou výrobu (každá kuchyně má jinou specifikaci) byla oslovena místní firma.

Zasedání zastupitelstva obce č. 10

dne 12. 2. 2020

Zastupitelstvo obce:

- **Schvaluje** navýšení odměn pro neuvolněné členy zastupitelstva na 50 % maximální částky stanovené nařízením vlády zaokrouhlených na celé stovky dolů.
- **Schvaluje** rozpočet obce pro rok 2020 takto:
 - *Celkové příjmy rozpočtu ve výši 39 804 900 Kč*
 - *Financování ve výši 12 013 600 Kč*
 - *Celkové zdroje ve výši 51 818 500 Kč*
 - *Výdaje ve výši 50 118 500 Kč*
 - *Splátky úvěrů z minulých let 1 700 000 Kč*
 - *Celkové výdaje rozpočtu ve výši 51 818 500 Kč*
- **Schvaluje** střednědobý výhled rozpočtu obce na období 2021–2022.

Zasedání rady obce č. 30

dne 26. 2. 2020

Rada obce:

- **Projednává a schvaluje** pořádání klubu „Tvořivý klub Hrášek“ pro rodiče s malými dětmi, prarodiče s vnoučaty, každé úterý dopo-

ledne v obecní knihovně (klub zajišťuje sociální a mezioborový pracovník).

- **Schvaluje** pravidla pro pronajímání podporovaných bytů v pečovatelských bytech (PČB) Šardice a schvaluje zveřejnění na webu obce.
- **Bere na vědomí** Informace firmy EKO-KOM, a. s. o zvýšení platby třídícím linkám za dotřídění papíru ze současných 100 Kč na 420 Kč za tunu s platností od 1. 1. 2020.
- **Bere na vědomí** rezignaci Mgr. Františka Hnila na mandát zastupitele.
- **Bere na vědomí** oznámení Ing. Romana Grabovského o vzdání se mandátu zastupitele.
- **Bere na vědomí** oznámení Ireny Řihákové o vzdání se mandátu náhradníka zastupitele.
- **Schvaluje** cenovou nabídku vodní díla TBD a. s. Ing. Žatecký na zajištění technickobezpečnostního dohledu vodního díla Zápověď za cenu 20 400 Kč bez DPH/rok.

Zasedání rady obce č. 31

dne 11. 3. 2020

Rada obce:

- **Ukládá** p. P. Brázdovi předložit seznam ošetřovaných stromů. Rada ukládá dořešit neutěšený stav topolových alejí – Dukla a Loučkový potok.
- **Bere na vědomí** rozhodnutí generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR o poskytnutí dotace Šardice – cisternová automobilová stříkačka ve výši 2 500 000 Kč.
- **Bere na vědomí** žádost o opatrovnictví podle správního řádu v rámci společného územního a stavebního řízení na stavbu „6114 Moravia – VTL Plynovod, úsek TU 157 Tvrdonice TU 160 Bukovany“, opatrovníkem bude ustanovena starostka obce.
- **Schvaluje** novou pracovní dobu ředitele Technických služeb Šardice Pavla Brázdý, a to pondělí až pátek od 6:30 do 15 hodin. V úřední dny bude služba zajištěna u Pavly Mertové dle pracovní doby Obecního úřadu Šardice.

- **Schvaluje** zadávací dokumentaci VŘ Rekonstrukce veřejného osvětlení obce Šardice dle přílohy jmenuje komisi pro otevírání obálek a hodnocení nabídek a oslovení tří firem.

Zasedání rady obce č. 33

dne 16. 3. 2020

Rada obce:

- **Schvaluje** v návaznosti na vyhlášení vlády ČR dne 15. 3. 2020, kterým byl stanoven zákaz pohybu osob (plošná karanténa) pro celou Českou republiku, rozhodla rada obce o uzavření Obecní školní jídelny Šardice od úterý 17. 3. 2020 na dobu neurčitou a o zrušení provozu Mateřské školy Šardice od pondělí 16. 3. 2020 na dobu neurčitou. Žádost o ošetřovné si rodiče dětí MŠ vyzvednou u ředitelky MŠ.
- **Z důvodu nařízené karantény se stanovuje:**
 - *Obecní úřad Šardice omezuje od 16. 3. do 24. 3. 2020 provozní dobu pro veřejnost na pondělí (8:00–12:00) a středu (14:00–17:00).*
 - *Výběr všech poplatků je s okamžitou platností do 31. 3. 2020 zastaven.*
 - *Poplatek za svoz odpadu a ostatní poplatky je možné uhradit až do konce května 2020. Svozová firma Ekor Kyjov bude do konce května 2020 svážet popelnice bez nových známek dle stanoveného harmonogramu.*

Nejnovější dění
v naší obci

www.sardice.cz

Obec Šardice informuje

Matrika

Ilona Sadílková
matrikářka

NAROZENÍ

Elen Svorová, Adam Svora,
Stella Blažková, Natálie Příkazká,
David Zvědělík

ÚMRTÍ

Lubomír Ondra	77 let
Jaroslava Berková <i>nedož.</i>	84 let
Marie Lačňáková	65 let
Jan Kostiha	87 let
Marcela Dlouhá <i>nedož.</i>	76 let

JUBILANTI

(leden – březen 2020)

leden

Marie Červínková	85 let
Emanuel Řihák	80 let
Josef Slabý	80 let

březen

Božena Ingrová	80 let
Ladislav Hlavatý	80 let
Jan Pekárek	80 let

**Děkujeme všem,
kteří se podílejí
na šití roušek!**

www.chcipomoc.cz

Možnosti plateb poplatků obci

Bezhotovostní platby poplatků za odpady, psy a hřbitovní místa budou probíhat pouze kartou. Po dobu vyhlášení nouzového stavu platby v hotovosti nebudou na pokladě OÚ Šardice přijímány.

Platbu je možné zaslat na **účet č. 4425671/0100** vedený u Komerční banky.
1. variabilní symbol – číslo popisné vašeho domu
2. poznámka – vaše příjmení a druh poplatku

Výši poplatku k úhradě vám sdělí pracovnice OÚ Šardice na tel. č. 518 624 525, nebo e-mailem. Upozorňujeme občany, že zastupitelstvo obce schválilo navýšení poplatku za psa na částku 200 Kč / pes / kalendářní rok. Splatnost poplatku za psa je do 30. 6. 2020.

Upozorňujeme občany, že poplatek za svoz odpadu a ostatní poplatky je možné uhradit až do 31. května 2020. Svozová firma EKOR bude také do konce května 2020 svážet popelnice bez nových známek. Po zaplacení poplatku za odpad vám budou známky na popelnici doručeny do domovní schránky.

Poděkování za pomoc při údržbě komunikací a chodníků v zimním období

Jménem obecního úřadu a Technických služeb Šardice děkujeme všem aktivním občanům za pomoc při úklidu chodníků a komunikací v letošním

zimním období. Dále všem řidičům, kteří vyslyšeli hlášení místního rozhlasu a odstavili svá vozidla z místních komunikací.

Zahájení rekonstrukce silnice v ulici Zemkova a Suchý řádek

V pondělí 23. března 2020 zahájila firma Petr Čejka, Mutěnice, práce na rekonstrukci chodníků a komunikace v části obce Suchý řádek a v ulici Zemkova. Stavební práce byly rozděleny na dvě etapy tak, aby byl zajištěn průjezd obyvatel na Kopec a směrem za Dědinu. Převzetí díla je naplánováno do června 2020, ale věříme, že firma práce dokončí dříve. Vytěžené žulové kostky budou ukládány pro potřeby obce na škvárové hřiště, vytěžená zemina bude odvážena na skládky.

Děkujeme všem obyvatelům této části obce za pochopení. Život jim dosud

znepříjemňovaly problémy spojené s hlukem, prašností a výmoly na silnici v havarijním stavu. Věříme, že nově vybudovaná vozovka a chodníky jim toto trápení vynahradí.

Rekonstrukce průtahu obcí Šardice – Svatobořice Místřín

Vážení spoluobčané, v tisku vyšlo několik informací ohledně zahájení výstavby rekonstrukce komunikace II/422 – průtah obcí. K těmto informacím sdělujeme, že výběrové řízení na tuto stavbu pod názvem II/422 Svatobořice Místřín – křiž. s II/380 bylo zahájeno dne 2. 3. 2020 a nabídky se mohly podávat do 6. 4. 2020. Předmětem veřejné zakázky je rekonstrukce silnice II/422 v extravilánových úsecích Svatobořice-Místřín – Šardice a Šardice – Hovorany a intravilánových úsecích v průtahu obcemi Šardice a Hovorany, dále přestavba

průsečné křižovatky této silnice se silnicí II/380 na okružní, rekonstrukce mostu ev.č. 422-022 a výstavba nového mostu ev.č. 422-025, dešťové kanalizace a související přeložky inženýrských sítí. Předpokládaná hodnota: 133 829 671 Kč bez DPH. Zahájení stavebních prací závisí na průběhu a ukončení výběrového řízení. Předpoklad zahájení prací dle zástupce investora, kterým je Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje (SUS JMK), je plánován na červenec 2020. Doba trvání stavby je 12 měsíců + zimní přestávka.

Tyto informace jsou veřejně dostupné na webu SUS JMK a Jihomoravského kraje.

Dle sdělení zástupce SUS JMK budou práce probíhat po úsecích vždy v jednom pruhu, aby byl zajištěn průjezd obyvatel dotčených obcí do Kyjova, Hodonína a opačným směrem.

To samé se bude týkat autobusové dopravy. Tranzitní doprava přes stavbu bude zakázána. S ohledem na rozsah stavby není možné nyní stanovit, které úseky a v jakém termínu budou uzavřeny.

Podporované byty – Dům seniorů Šardice

Nejpozději do konce měsíce dubna 2020 by měla proběhnout kolaudace stavby Domu seniorů – „B.j. 9 PČB Šardice“. Po nabytí právní moci kolaudačního souhlasu dojde k rozdělení bytů a sepsání nájemních smluv na jednotlivé byty.

Podmínky Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) ČR pro podpořené byty – pečovatelský byt (PČB).

Cílová skupina:

Osoby v nepříznivé sociální situaci, které nejsou v ekonomicky aktivním věku a prokáží, že jejich průměrný čistý měsíční příjem v období 12 kalendářních měsíců před uzavřením nájemní smlouvy nepřesáhl 0,75 násobek průměrné měsíční mzdy v případě 1členné domácnosti nebo 1,0 násobek v případě 2členné domácnosti, a jejichž snížená soběstačnost je způsobená:

- a) věkem – jedná se o seniory ve věku 65 let a více (65+) nebo
- b) zdravotním stavem, kdy je osoba závislá na pomoci jiné fyzické osoby podle par. 7 a násl., zákona o sociálních službách.

Bude-li nájemní smlouva k pečovatelskému bytu uzavřena v období od 1. července do 31. prosince, bude čistý měsíční příjem porovnán s průměr-

nou měsíční mzdou za bezprostředně předcházející kalendářní rok. Bude-li nájemní smlouva k pečovatelskému bytu uzavřena v období od 1. ledna do 30. června, bude čistý měsíční příjem porovnán s průměrnou měsíční mzdou za předminulý kalendářní rok. Hodnota průměrné měsíční mzdy zveřejněná ČSÚ je umístěna také na webových stránkách MMR. Průměrná měsíční mzda za rok 2018 v ČR činí 31 868 Kč, 0,75 násobek tedy činí 23 901 Kč.

Specifické podmínky a nakládání s pečovatelským bytem:

a) Stavebně technické uspořádání všech pečovatelských bytů splňuje technické požadavky upravitelného bytu (vyhl. č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích bezbariérové užívání staveb).

b) Podlahová plocha pečovatelského bytu nesmí překročit 50 m².

c) V obci je dostupná alespoň jedna z terénních služeb sociální péče podle par. 39, 40, 41 a 43 zákona o sociálních službách.

d) V pečovatelských bytech nelze poskytovat pobytové sociální služby.

e) Příjemce uzavře s osobou z cílové skupiny nájemní smlouvu k PČB na dobu 2 let (nájemní smlouva bude obsahovat ujednání o obnovování nájmu z bytu na dobu určitou v případě, že nájemce neoznámí, že nehodlá v nájemním vztahu pokračovat; nájem se prodlouží vždy nejvíce o další dva roky).

f) Příjemce dotace může uzavřít smlouvu podle písmena e) také s osobou z cílové skupiny podle písmena b) definice cílové skupiny, která je v ekonomicky aktivním věku, a to pouze v případě, že počet takto pronajatých bytů nepřesáhne 20 % z celkového počtu bytů, na které byla dotace poskytnuta.

g) Pro případ přechodu nájmu pečovatelského bytu po úmrtí původního nájemce na osobu, která nepatří do cílové skupiny, bude nájemní smlouva obsahovat ujednání, kterým bude vyloučeno použití ustanovení par. 2285 občanského zákoníku o obnovování nájmu. Taková osoba musí vyklidit byt nejdéle do 30 dnů po uplynutí doby, na kterou byl nájem sjednán. V případě přechodu nájmu na osobu, která ke dni přechodu nedosáhla 18 let, bude nájemní smlouva obsahovat ujednání, že nájem skončí nejpozději uplynutím dvou let ode dne, kdy nájem přešel.

h) V případě, že nedojde k přechodu nájmu podle par 2279 a násl. občanského zákoníku a nájem z bytu bude předmětem dědictví, bude příjemce dotace postupovat podle par. 2283 občanského zákoníku. To znamená, že vypoví nájem s dvouměsíční výpovědní lhůtou nejpozději do tří měsíců poté, co se dozvěděl, že nájemce zemřel, nedošlo k přechodu nájmu bytu, a kdo je nájemcovým dědicem nebo kdo spravuje pozůstalost.

i) Příjemce dotace (obec) uzavře nájemní smlouvu s osobou z cílové skupiny tehdy, pokud tato osoba k datu uzavření nájemní smlouvy nemá ve vlastnictví ani podílovém spoluvlastnictví bytový dům, rodinný dům nebo byt, a nemá ani družstevní podíl v bytovém družstvu. Tuto podmínku musí splnit i další členové domácnosti, kteří mají v podporovaném bytě bydlet.

Bližší informace k bytům:

1. Byty by měly být k dispozici od dubna 2020.
2. Dům je vybaven výtahem, nachází se zde společenská místnost s kuchyňskou linkou, místnost pro umístění kola, venkovní přístřešek pro kola a k domu přiléhá parkoviště.
3. Výměra jednoho bytu včetně komory je cca 33 m².
4. Součástí bytu je kuchyňská linka, elektrický sporák, odsavač par, lednice, pračka (samozřejmě jsou všech-

ny zařizovací předměty – záchodová mísa, sprchový kout, baterie, podlahové topení, obklady, podlahy atd.)

5. Předpokládané měsíční nájemné v bytě činí 1 900 Kč

6. K nájemnému se musí připočítat zálohy na služby a energie.

K 17. 3. 2020 je na OÚ Šardice „evidováno“ 6 žádostí o tyto byty.

Případní zájemci o byt v novém domě seniorů se mohou informovat na Obecním úřadě Šardice, kde jim budou sděleny veškeré informace.

OÚ Šardice
518 624 525

Osvobození obce

Dne 16. 4. 2020 uplyne 75 let od osvobození naší obce Rudou armádou. Více než kdy jindy si v této pohnuté době uvědomujeme bolest a nesmírné utrpení, které museli prožívat vojáci, kteří položili své životy za naši svobodu tak daleko od svých rodin a blízkých.

Památka všech padlých vojáků bude uctěna položením květin k pomníku padlých druhé světové války.

Čest jejich památce!

Klub seniorů

Bc. Eva Mráziková

V letošním roce jsme navázali na tradici setkávání našich seniorek a seniorů v rámci Klubu seniorů. Společné schůzky probíhají každé pondělí od 14 do 16 hodin v obecní knihovně a kromě příjemného povídání jsou setkání doplňována i různými zajímavými aktivitami.

Při úvodním setkání nám potrénovala paměť paní Ludmila Kloudová ze spolku Educante, která si připravila několik cvičení na trénink paměti. Zároveň pozvala naše seniorky na přednášky pro pečující osoby, které jejich spolek pořádá ve svém sídle v Kyjově. 3. února za námi přijel pan Zdeněk Choura, který si pro seniory připravil taktéž trénink paměti. Jeho cvičení byla vcelku záladná, ale naše šikovné seniorky si s nimi hravě poradily. Po splnění všech zadaných úkolů následovalo příjemné povídání.

Další setkání jsme vyplnily základy pletení z ruliček, které již některé účastnice znaly z předchozích setkání. Dámy se do tvůrčí činnosti pustily s vervou a práce se jim velmi dařila. Je vidět, že manuální zručnost je jim vlastní. Krásně upletené věnečky jistě ozdobí nejdny domovní dveře.

Dne 2. března se v rámci Klubu se-

niorů konala přednáška Policie ČR prostřednictvím přednášejících praporčíků Františka Moravčíka a Libora Nikla, kteří naše seniory upozornili, na co si dávat pozor, jak se chovat k prodejním „šmejdům“ i jak se bránit případným nechtěným návštěvám. Zároveň proběhla menší beseda nad poznámkami a dotazy přítomných. Na závěr obdrželi všichni přítomní obálku s pokyny a instrukcemi, jak se chovat bezpečně.

BEZPEČNĚ DOMA

- Na dveřích mějte raději mužské jméno nebo příjmení v množném čísle (např. Novákovi).
- Jestliže vás někdo osloví jménem, neznamena to, že vás zná, mohl si jméno přeciíst na jmenovce.
- Cizí lidi nepouštějte do bytu vůbec.
- Vstupní dveře si opatřete kukátkem a bezpečnostním řetízkem.
- Zamykejte vstupní dveře, i když jdete jen k sousedce či na zahradu.
- Je dobré nemít doma větší množství peněz. Peníze můžete mít uloženy na účtu v bance či spořitelně a v případě potřeby je jednoduše vybrat. Kód (PIN) karty nemívejte nikdy napsaný na kartě nebo na lístečku v peněžence.
- V případě jakýchkoliv problémů nebo potíží volejte bezplatnou tís-

ňovou linku policie 158.

- Poradit a pomoci vám také mohou na bezplatné krizové lince pro seniory (800 157 157 nebo 800 200 007).

BEZPEČNĚ NA ULICI A PŘI NAKUPOVÁNÍ

- Při nakupování mějte kabelku nebo tašku s doklady neustále pod dohledem a nikdy ji neodkládejte do nákupního vozíku. Je to rychlý způsob, jak o ni přijít.
- Noste doklady, peníze, klíče, mobil v tašce nebo kabelce, která má několik vnitřních kapes pro jejich oddělené umístění.
- Nepřijímejte nabízený doprovod ani odvoz od lidí, které neznáte.
- Pro větší pocit bezpečí můžete v tašce nosit nějaký sprej (deodorant, malý lak na vlasy, slzný plyn), který v případě ohrožení můžete použít proti útočníkovi – sprej držte při cestě v ruce.
- Nepouštějte se do hovoru s osobami, které neznáte a osloví vás v blízkosti domu, nebo když odevmykáte dům či byt. Je velmi časté, že tyto osoby jsou sympatické, důvěryhodné, mají nachystané velmi srozumitelné dotazy nebo žádají o pomoc a radu. Nenechte se zmást, bývá to jedna z nejčastějších léček, jak vás okrást.

Nejnovější dění v naší obci sledujte na Facebooku Obec Šardice

Informace o zveřejnění seznamu nedostatečně identifikovaných vlastníků pozemků

Ing. Jarmila Nešporová

Vážení občané,
na úřední desce obecního úřadu je již opakovaně zveřejněna informace o nedostatečně identifikovaných vlastnících některých pozemků v k. ú. Šardice. Věnujte prosím pozornost této informaci a dobře si přečtěte dané seznamy. Ať již fyzicky zveřejněné ve vývěsce u obecního úřadu, nebo na elektronické úřední desce obecního úřadu na webu obce.
Jedná se o seznamy vlastníků, u kterých chybí informace o jejich osobě,

zejména rodné číslo, adresa bydliště, apod. Pokud zde najdete vašeho předka, na jehož pozemky neproběhlo dědické řízení, obraťte se na Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Jejich pracoviště je i v Hodoníně, na adrese Štefánikova 28 (tel. č. 518398415). Pracovníci tohoto úřadu vám pomohou s vyřízením potřebných formalit pro provedení dědického řízení a převedení příslušných pozemků na některého z dědiců.
Seznamy těchto pozemků jsou zveřejňovány na základě občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., v platném znění, kdy od nabytí platnosti tohoto

zákona, tedy od 1. 1. 2014, po dobu 10 let, tedy do 31. 12. 2023, je možné se přihlásit o toto dědictví. Po tomto termínu dotčené pozemky přejdou do majetku státu, který s nimi naloží dle platné legislativy. Pozemky pak může stát prodat.

Důrazně vás upozorňujeme na tuto skutečnost. Termín pro přihlášení o předmětné pozemky platí do 31. 12. 2023. Dobře zvažte, zda se jedná o vašeho předka a o možnost nabytí dotčených pozemků, a o jejich vlastnictví se přihlaste. Po výše uvedeném datu již tato možnost zanikne.

Mobilní rozhlas

Vážení spoluobčané,
rozšiřujeme pro vás službu **Mobilní rozhlas**, díky které s vámi nyní můžeme komunikovat moderně a efektivně. Občané, kteří se do Mobilního rozhlasu zaregistrují, od nás budou dostávat **důležité informace o dění v Šardicích**, a to prostřednictvím **e-mailů, zpráv do aplikace, případně SMS v krizových situacích**.

Co vám přinese registrace do Mobilního rozhlasu?

- novinky z úřadu přímo do telefonu
- upozornění na krizové situace – výpadky energií, blížící se vichřice, dopravní uzavírky, atd.
- pozvánky na sportovní a kulturní akce
- účast ve veřejných anketách

Registrace je zdarma! V registračním procesu si můžete nastavit, jaké informace vás zajímají. Vaše údaje budou v bezpečí v souladu s GDPR obecným nařízením o ochraně osobních údajů.

Jak se zaregistrovat?

1. přes webovou stránku www.sardice.cz/mobilni-rozhlas/
2. přes mobilní aplikaci *Mobilní rozhlas / Zlepšíme Česko*
3. na obecním úřadě

Snadné nahlášení závad v obci přes obecní aplikaci

Společně s moderním způsobem komunikace jsme zavedli také **Systém na hlášení podnětů od občanů**. Pokud na území naší obce narazíte na nepořádek, černou skládku, rozbitou lavič-

ku nebo třeba nesvítící lampu, stačí problém **vyfotit a jednoduše nahlásit** přes aplikaci Mobilní rozhlas / Zlepšíme Česko. My se postaráme o to, aby byla závada co nejdříve vyřešena.

Pro nahlášení poruch veřejného osvětlení nebo místního rozhlasu, případně k nahlášení černé skládky či závady na komunikaci, chodníku a jiné poruše, můžete využít také formulář „Hlášení poruch“, který je dostupný na webu obce, nebo volejte OÚ Šardice, tel. č. 518 624 525.

Pracovnice úřadu nahlášené poruchy nejen zapíší, ale i přímo zajistí jejich opravu.

Děkujeme všem, kteří mají zájem z naší obce tvořit lepší místo pro život!

Tvořivý klub Hrášek

Bc. Eva Mráziková
sociální pracovnice

V polovině února se konalo první setkání maminek a jejich ratolesť v rámci nového tvořivého klubíku

Hrášek. Rodiče a prarodiče se svými malými ratolesťmi se mohou pravidelně setkávat v klubíku každé úterý od 9:30 do 11:30 v Obecní knihovně Šardice.

Cílem je setkávání dětí, které dosud nenavštěvují mateřskou školu, a jejich rodičů. V klubíku se děti zabaví nejen společnou hrou, ale i během krátkých dílčích bloků, vyplněných písničkou či básničkou, tvořením, při němž si vytvoří obrázek či malou ozdůbku pro

radost. Nechybí ani pohádka a na závěr setkání si mohou děti zatančit při dětských písničkách.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OÚ ŠARDICE | 2. PATRO

Sociální pracovník
obecpartakem@sardice.cz

OBEC PARTÁKEM

Trápí vás něco
a nemáte si
s kým
promluvit?

Vaše dítě
má problém
a vy nevíte
co s tím?

Jste v tísní?
Psychické,
fyzické,
finanční
a potřebujete
pomoc
či radu?

Váš blízký
potřebuje
pomoc
a vy nevíte
na koho
se obrátit?

TEL.: 731 232 350

PŘIJĎTE A SPOLEČNĚ TO ZVLÁDNEME

ÚŘEDNÍ HODINY

PO	8 - 11.30	13 - 17
ÚT	8 - 11.30	13 - 15
ST	8 - 11.30	13 - 17
ČT	8 - 11.30	NEÚŘEDNÍ DEN
PÁ	8 - 13.00	

Tříkrálová sbírka v Šardicích v roce 2020

Vladimíra Benešová

Tříkrálová sbírka je nejúspěšnější sbírkou v České republice. Počátkem ledna děti převlečené za biblické tři krále lidem v ulicích oznamují, že se v Betlémě narodil Spasitel. Zpívají, přejí šťastný nový rok, předávají drobné dárky, kalendáře, balené cukry a píší na dveře požehnání. Při tom sbírají peníze do úředně zapečetěných pokladniček. Z těchto peněz jsou každoročně podpořeny stovky záměrů –

drobných projektů pro lidi v nouzi. Od roku 2001 výnos sbírky každoročně stoupá, v lednu 2019 překročil 122 milionů Kč. Podle organizátorů sbírky koledovalo během tohoto jubilejního dvacátého ročníku na 24 tisíc skupinek. Většinu tvořili malí koledníci a jejich dospělý doprovod. Někteří sami začínali koledovat v dětských pláštích a dnes už do nich oblékají své vlastní potomky. A právě to je hlavním posláním sbírky, která přináší mnoho osobních setkání koledníků a dárců, často mezi generacemi. I během

krátké chvíle zažijí pocit vzájemnosti a radosti. Nezáleží na výši příspěvku. Každá koruna vhozená do charitní kasičky putuje na pomoc lidem, kteří si sami pomoci nedokážou.

V Šardicích se vydali do domácností koledníci o víkendu 3.–5. 1. 2020. Pro Tříkrálovou sbírku jsou koledníci naprosto nenahraditelní a všem, kteří sbírce věnují svůj čas a energii, patří poděkování.

V Šardicích se vybralo 53 034 Kč.

Děkujeme za poskytnuté příspěvky!

Mateřská škola

Jana Dobiášková

Letošní zima nenadělila tolik očekávanou sněhovou nadílku, kterou děti tak milují. Bohužel je sněhové nadílky čím dál méně. I tak jsme si zimní období ve školce užili se spoustou činností a akcí.

Jako první akci v novém roce jsme prožili „Dětský ples“ v hale U Orla, který se opět konal ve spolupráci se základní školou. Účast byla velká, byl nás plný sál. Masky a kostýmy byly krásné, všichni si užili příjemné odpoledne, plné tanečků, her a zábavy. Děti nejvíce potěšila bohatá tombola, každý si odnesl jak spoustu zážitků, tak krásných cen.

Protože jsme školka s environmentálním zaměřením, jedno dopoledne jsme se vydali na výlet do Velkých Pavlovic do ekocentra Trkmanka. Čekal nás program s názvem „Ježek“. Děti měly k dispozici živého ježka jménem Eliška. Hravou a zábavnou formou se dozvěděly veškeré informace a zajímavosti ze života ježků – čím se živí, jak se pohybují, co dělají ve dne a co v noci... Bylo to moc příjemné dopoledne. Děti si odnesly spoustu zážitků a hlavně poznatků. Určitě jsme v ekocentru nebyli naposled, rádi se tam vrátíme za novým poznáním.

Do naší školky jsme získali z dotací Evropské unie v rámci technických školek od MAP-ORP Kyjov profesionální dílenský ponk i s velkou basou náradí. A abychom s ní všichni uměli pracovat, přijel za námi pan školitel, který nám dopodrobna předvedl, jak se s ponkem dá pracovat, jaké jsou různé možnosti a vychytávky. Všichni společně jsme ze dřeva a papíru vyráběli plachetnici. Děti práce u ponku moc zaujala, bylo to náročné, ale moc nás to bavilo. Děti mají moc rády pohádky – dnes je spousta moderních pohádek, ale

Pata a Mata mají rádi snad všichni. A tak jsme se vydali do kina Panorama v Kyjově, kde nás čekal příběh „Pat a Mat: Kutilské trampoty.“ Už cestování autobusem je pro dnešní děti vzácností. Některé byly v kině úplně poprvé, ale užily si to všechny. Legrační postavičky Pata a Mata vždycky svými nešikovnými činy zaujmou a pobaví.

V rámci spolupráce se základní školou jsme byli pozváni na akci „Africké bubnování.“ Čekal nás nezapomenutelný zážitek se dvěma černoušky, kteří vyprávěli o Africe, jak to tam

chodí. Zodpověděli dětem otázky, rozdali bubínky a děti opakovaly rytmus afrických tónů. Také nás naučili kroky afrických tanců a vyzvali děti, aby se přidaly. Bylo to super.

Tak jako každý rok i letos se krojované děti z naší školky zúčastnily Fašaňku, který se konal v hale U Orla. Děti předvedly pásmo tanečků, říkadél, písniček a her.

Tak vidíte, i přesto, že zima byla taková, jaká byla, jsme se ani chvilku nenudili a prožili jsme plno zábavných a naučných chvil. A teď už se těšíme, co nám všechno připraví jarní období. Určitě toho bude zase spousta.

Všem přejeme krásné Velikonoce!

„Technické školky“ v Šardicích

Marcela Ingrová

MAP vzdělávání v pohybu II

V závěru loňského roku přinesl dětem do MŠ Šardice Ježíšek náradí a pracovní ponk. Nejde však o hračky nebo napodobeniny, ale skutečné náradí ve velikosti vhodné pro děti. Tím Ježíškem byla ve skutečnosti Evropská unie v podobě „MAP (místního akčního plánu) vzdělávání v pohybu II“. To je projekt financovaný z fondů

Evropského strukturálního a investičního fondu, určený pro předškolní a základní školní vzdělávání. To v našem regionu zastřešuje Kyjovské Slovácko v pohybu. Jednou z řady jejich aktivit jsou i „technické školky“.

Cílem tohoto programu je podporovat a rozvíjet technické myšlení, tvořivost a manuální zručnost dětí již od předškolního věku. Tím si od útlého věku budují vztah k řemeslům a manuální práci. Autorem celého projektu je Ing. Jiří Michele, který se tímto

tématem začal zabývat v době, kdy vyrůstaly jeho děti.

V šardické školce si každé z předškolních dětí vyrobilo svůj model. Postupně si vystříhaly šablony jednotlivých dílů, pak díly vyřezaly z balzového dřeva, vrtačkou vyvrtaly díry na stěžně a následně vše slepily a spojily. Odměnou byla každému krásná plachetnice.

Dětem přejeme mnoho radosti z práce a tvoření!

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Základní škola T. G. Masaryka

Lyžařský výcvikový kurz

(1. stupeň, 19.–24. 1. 2020, Jeseníky, Malá Morávka – chata Brans)

Mgr. Jarmila Mokrá

V letošním školním roce uspořádala naše škola poprvé lyžařský výcvikový kurz pro žáky 1. stupně. Kurz byl určen pro děti 2. až 5. ročníku a přihlásilo se 23 žáků.

V neděli 19. 1. po obědě jsme se rozloučili s rodiči a odjeli do Jeseníků. Po ubytování jsme vyrazili na vycházku po okolí chaty a sjezdovky. Při večerním programu jsme se dozvěděli, jak se máme bezpečně chovat na sjezdov-

ce i na chatě, kde jsme byli ubytovaní. V pondělí jsme se rozdělili do družstev a začal výcvik lyžování, který byl dvoufázový (dopoledne a odpoledne). Po lyžování a večer byl připravený zajímavý program, např. první pomoc, práce Policie ČR, v rámci relaxace jsme navštívili saunu a také jsme měli kino s popcornem. Hráli jsme různé společenské hry a soutěže.

Ve čtvrtek se všichni lyžaři zúčastnili závodu ve slalomu a každý dostal diplom a medaili.

Nejstarší kluci připravili na posled-

ní večer diskotéku s taneční soutěží a tombolou.

V pátek dopoledne jsme ještě lyžovali a potom už bylo velké balení, oběd a odjezd domů.

Ubytovaní se všem líbilo a jídlo chutnalo. Domů jsme odjížděli bez úrazů, plni nových zážitků, hlavně z lyžování, a také se nám podařilo strávit celý týden bez mobilních telefonů.

Děkujeme všem, kteří pomáhali při této akci, a těšíme se na další spolupráci.

Rekonstrukce učebny fyziky a chemie

Z důvodu vyhlášení nouzového stavu a uzavření všech škol byly zahájeny práce na rekonstrukci učebny fyziky a chemie v ZŠ. Místo žáků nastoupili do školy zedníci a další řemeslníci, kteří zahájili práce ve vyklizené učebně fyziky v druhém patře budovy školy.

S vyklíčením učebny se začalo ihned po uzavření školy a ruce k dílu přiložili nejen paní uklízečky a pan školník, ale také pedagogičtí pracovníci školy. Odvoz vyřazených lavic a starého vybavení zajistili pracovníci technických služeb.

Po firmě KDZ, s. r. o., Vizovice, která zajišťuje stavební úpravy a dodá vybavení učebny, nastoupí firma Auto-Cont CZ a. s., Ostrava, která nainstaluje soubor digitálních pomůcek. Poté

bude nainstalována vnitřní plošina pro zajištění bezbariérovosti budovy a provedou se stavební úpravy WC na bezbariérové v přízemí školy. Na in-

vestici obdržela naše obec dotaci 3,8 mil. Kč z Ministerstva pro místní rozvoj, a to prostřednictvím MAS Kyjovské Slovácko.

Ples SRPŠ

Mgr. Blanka Uhljarová

V sobotu 25. ledna 2020 se konal tradiční Společenský ples pod záštitou Sdružení rodičů a přátel školy pracující při Základní škole T. G. Masaryka Šardice. Předtančení provedli žáci IX. a VIII. třídy, kteří nacvičili polonézu pod vedením tanečního mistra z tanečního klubu Orion Hodonín, pana Rudolfa Jelínka. Tančili waltz na píseň Mariah Carey Hero a valčík na píseň Blackheart od skupiny Two steps from hell. Jako taneční páry se představili tyto žáci:

Adéla Slámová a Štěpán Cápek, Lucie Vindišová s Václavem Červínkem, Barbora Chludilová a Dominik Nový, Aneta Riedlová a Jonáš Belko, Monika Košuličová s Dominikem Maradou, Klára Lukášová a Pavel Karlík, Kristýna Uhljarová a Marek Čechál, Vanessa Šabová v doprovodu Michala Bohunského, Sára Blažková a Marek Laska a posledním párem byli Nikol Hlavatá a Dominik Polínek.

Výzdobu plesu si žáci připravovali sami v hodinách výtvarné výchovy pod vedením paní učitelky Jarmily Mokré, chlapcům motýlky a děvčá-

tům kytičku na ruce ušila paní Martina Břinková, o černé košile se postarala opět firma Mirja Želetice a paní Eva Novotná.

Děkujeme všem, kteří se na přípravě a krásném průběhu plesu podíleli!

Následující den, v neděli 26. ledna, se konal tradiční Dětský ples základní školy a mateřské školy. Všichni se dobře bavili. Děti si užily soutěže, výhry i tanec.

Děkujeme všem sponzorům za dárky, které udělaly dětem velkou radost.

Obecní knihovna Šardice

Marie Olšerová

Není to tak dlouho, co jsme se rozloučili s rokem 2019. Všichni se začátkem nového roku snaží zhodnotit a bilančovat, co nám starý rok přinesl, jaké jsme měli zážitky, čemu novému jsme se přiučili a jaké nové přátele jsme potkali.

Dovolte mi, abych nejprve provedla krátké zhodnocení uplynulého roku v naší Obecní knihovně Šardice, než vás seznámím s výhledem na rok 2020.

Zhodnocení činnosti knihovny za rok 2019

Obecní knihovna Šardice v roce 2019 poskytovala služby dvakrát týdně pro veřejnost, a to ve středu a v pátek, cel-

kem 11 ½ hodin týdně. Mimo tyto dny jsou prostory knihovny dále poskytnuty k dalším kulturním a vzdělávacím činnostem pro občany.

Webové stránky Obecní knihovny (<http://knihovnasardice.webk.cz>) zaznamenaly během roku 1344 návštěv, což je o 600 vstupů více než v roce 2018. Veřejnost využívá také elektronické služby prostřednictvím internetových stránek mimo knihovnu, a to vstup do on-line katalogu (96 vstupů) a vstup do výpůjčních protokolů (pouze 5 vstupů).

K 31. 12. 2019 bylo v knihovně registrováno 127 čtenářů (150 v r. 2018), kteří zaplatili čtenářský poplatek za příslušný rok, z toho bylo 40 dětí do 15 let (o 16 méně než v r. 2018). Knihovna v roce 2019 zaznamenala celkem 3468 návštěv, v roce 2018 bylo

zaznamenáno 3558 návštěv. Celkem bylo vypůjčeno 3329 knižních titulů (3789 titulů v roce 2018).

Obecní knihovna se aktivně zapojuje do akcí na podporu čtenářské gramotnosti a budování pevných vazeb v rodině a společnosti. Úzce spolupracuje s Obcí Šardice, se ZŠ T. G. Masaryka Šardice, MŠ a místními spolky. Knihovna je členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR a také aktivně podporuje programy „Celé Česko čte dětem“ a „Rosteme s knihou“.

Každé pondělí, hlavně v zimním období, se v knihovně schází Klub maminek. Společně s dětmi objevují říší pohádek, a to formou her, říkadelských a knížek pro nejmenší, a seznamují se s prostředím knihovny.

V průběhu prvního pololetí (mimo

prázdnin) se v knihovně scházela ve středu odpoledne skupinka menších dětí s rodiči k výuce angličtiny. V roce 2019 neprobíhala kvůli malému zájmu výuka anglického a německého jazyka, což také ovlivnilo počet akcí a návštěvnost v tomto roce s porovnáním s rokem 2018.

Příjemné prostory obecní knihovny využívali také senioři z Dia klubu, kteří se scházeli v knihovně pravidelně každý týden a 1x v měsíci si senioři společně procvičovali paměť na tréninku paměti.

Knihovna pořádala 8 kulturních a 8 vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 581 návštěvníků, ostatní vzdělávací a kulturní akce byly pořádány Obcí Šardice nebo jinými spolky v obci. Jednalo se o 71 akcí za účasti 548 návštěvníků (výuka angličtiny pro nejmenší děti, trénink paměti, setkávání seniorů apod.).

V roce 2019 činily náklady na pořízení knihovního fondu v naší knihovně celkem 33012 Kč, za tyto finanční prostředky se pořídilo cca 160 knižních titulů a periodik, tj. 15 Kč na jednoho obyvatele obce (doporučeno je 30-45

Kč, celostátní průměr je 29 Kč) – přepočten na základě Metodického pokynu Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb.

Přehled nejvýznamnějších akcí pořádané knihovnou

Březen 2019

V rámci tohoto měsíce byl vyhlášen desátý ročník celostátní akce „Březen – měsíc čtenářů“. Proběhla návštěva dětí předškolního věku z mateřské školky. Zapojením do pohádkového příběhu o trpaslíkovi putovaly děti pohádkovým příběhem se svým novým kamarádem.

Oblíbenou akcí je Noc s Andersenem, která byla pořádána ve spolupráci se ZŠ. Děti převážně z prvního stupně strávily zábavné odpoledne v knihovně.

Červen 2019

Obecní knihovna se každoročně zapojuje do projektu na podporu čtenářské gramotnosti „Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka“. 12. červen byl slavnostním dnem pro děti z první třídy ZŠ, kdy byly pasovány na čtenáře za doprovodu paní učitelky Mgr. Jarmily Mokrě.

Říjen 2019

Přednáška „Hormonální jógová terapie pro ženy“

Listopad 2019

Víkendový kurz „Hormonální jógová terapie“

Hravé setkání dětí ZŠ a MŠ s Klárou Smolíkovou

Byliny pro život – přednáška Ing. Věry Žďárské, odborné garantky bylinkové zahrady ve Valticích

Prosinec 2019

Den pro dětskou knihu, 13. ročník – předvánoční výstava a prodej nových knih

Burza knih

Výstavy probíhající v knihovně v roce 2019

Akvarelové portréty Veroniky Krátké z Kyjova (listopad–prosinec 2019)

Výstava obrázků z knihy Na hradě Bradě a ukázky z komiksů Kláry Smolíkové (listopad–prosinec 2019)

Další vzdělávací akce v roce 2019

V rámci vzdělávání knihovníků neprofesionálních knihoven v roce 2019 jsem se jako knihovník Obecní knihovny v Šardicích zúčastnila bezplatných odborných seminářů pořádaných Městskou knihovnou Hodonín. Tématem semináře byla práce s dětským čtenářem – praktické ukázky pro realizaci besed, dále workshop „Tvoříme koncepci knihovny“, jehož pořadatelem byla Moravská zemská knihovna (MZK) Brno (vzdělávací přednáška v rámci Programu rozvoje obce, s podporou dotačního titulu Obecní knihovny podporovaného JMK). Na závěr roku se konala porada knihovníků z celého okresu, kde si vyměňujeme zkušenosti, poznatky, nápady. Toto setkání bylo zakončeno odborným seminářem na téma „Německá literatura v českých překladech“, přednášejícím byl Mgr. Richard Guniš z MZK Brno.

Online katalog knihovny: <http://knihovnasardice.webk.cz>

Rok 2020

Připomínáme si 100 let od založení Obecní knihovny Šardice

V lednu a únoru byla v knihovně realizována výstava „Viktorka a vesmírná dobrodružství“, komiksově příběhy Kláry Smolíkové. Výstavu tvořilo 16 panelů ve formátu A2, které vycházely z knihy Viktorka a vesmírná dobrodružství. Kniha získala v roce 2014 ocenění Zlatá stuha za nejlepší komiksovou knihu pro děti.

V únoru proběhla v knihovně zajímavá přednáška O Československých legiích 1914–1920. Přednášejícím byl Mgr. František Trávníček z Komunitního centra pro válečné veterány Brno. V průběhu přednášky nám přiblížil osudy lidí v legiích, poskytl i zajímavé informace o legionáři, kteří pocházeli nejen z naší obce, ale i z jejího okolí. Dále nás všechny požádal o případné informace od nás, o našich předcích, kteří byli legionáři, dobrovolci či pracovníky v legiích v tomto období. Můžeme takto zjistit více informací o našich blízkých. Máte-li fotografie či jiné památky po svých předcích a zajímáte-li se, jaký byl jejich život před 100 lety, můžete kontaktovat Mgr. Trávníčka prostřednictvím e-mailu: legionarsti.braskove@seznam.cz.

Měsíc březen měl zahájit další akce plánované v rámci dotačního projektu, který byl vypracován do výběro-

vého dotačního řízení „Knihovna 21. století“, vyhlášeného ministerstvem kultury. Projekt byl připraven pod názvem „100 let Obecní knihovny Šardice – Bavíme se v knihovně celý rok“. V projektu jsou zahrnuty kulturní a vzdělávací programy napříč všemi generacemi, které by měly proběhnout za podpory Obce Šardice.

Hlavní myšlenkou projektu je si připomenout vznik veřejného knihovnictví v naší obci a celý vývoj až do dnešní doby. Důležitým mezníkem byl rok 1920, kdy byl v naší obci založen **Vzdělávací spolek Masaryk**, a to zásluhou **Františka Viktorina** (1884–1966), který působil od roku 1908 jako řídicí učitel na šardické škole. Byl prvním knihovníkem, toho času také předsedou místní osvětové komise a legionářem.

Mimo výše uvedený projekt byly naplánovány další besedy a výstavy nejen pro děti, ale i ostatní veřejnost.

V době, kdy vznikal tento příspěvek do zpravodaje, proběhlo hodně změn, se kterými nikdo z nás nepočítal a ani jsme si nedovedli představit, jak se situace bude měnit ze dne na den.

Z důvodu opatření vlády ČR, v souvislosti s nákazou koronavirem, byly

zrušeny veškeré veřejné akce a také uzavřeny knihovny.

Zároveň v tomto období přišla zpráva, že žádost o dotaci byla schválena a přidělena Obci Šardice, respektive Obecní knihovně Šardice. Bohužel veškeré akce jsou zrušeny a odsunuty na neurčito. Nelze odhadnout, jak se situace bude vyvíjet a zda bude možné plánované aktivity v letošním roce uskutečnit. Nyní je nejdůležitější společnými silami zvládnout boj s koronavirem.

Pro zkrácení dlouhé chvíle, pro trochu zábavy a možnost číst e-knihy nebo navštívit virtuální výstavy, můžete vyzkoušet odkazy na webových stránkách **Obecní knihovny Šardice** knihovnasardice.webk.cz, stránka: „**Bavíme se na dálku – Tipy**“.

Postupně bude stránka aktualizována o další odkazy na internetové stránky, které budou dodatečně vytvořeny a zpřístupněny pro veřejné knihovny, a tím pro všechny uživatele.

Krise těchto dní nás učí tomu, že zdraví naše a druhých je to nejdůležitější v našem životě. Popřejme si hodně sil a energie, abychom Velikonoce prožili s větší radostí mezi svými nejbližšími.

Doporučujeme: Čtením proti nudě

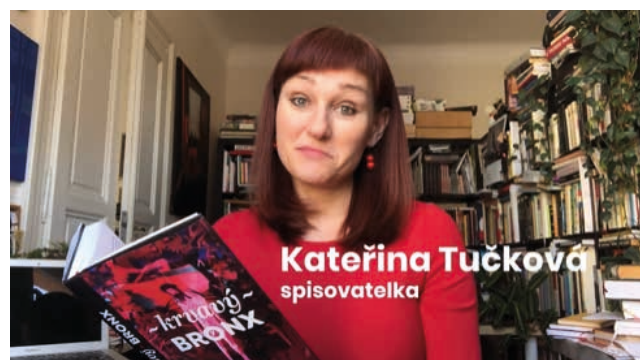
Nemůžete do knihovny? **Knihovna přijde k vám.** Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP) založili **FB skupinu Čtením proti nudě**. Poslechněte si zde, nebo sami ostatním přečtěte svou oblíbenou knihu! Najdete zde i autorská čtení českých spisovatelů.

YOUTUBE.COM

Markéta Harasimová - čtení (Z deníku kočičky Ťapičky)

Autorské čtení spisovatelky Markéty Harasimové (Z deníku kočičky Ťapičky)

5 239 zhlédnutí

Moravská zemská knihovna
10 hod

A máme tady první autorské čtení v rámci naší výzvy na podporu knižního trhu. Z knihy **Krvavý Bronx** čte Katerina Tučková. Zapojte se i vy do výzvy **Kup knihu a ...**

Spolky v Šardicích

Nová cisternová automobilová stříkačka pro JSDH

Dne 11. března 2020 převzali šardičtí hasiči novou cisternovou automobilovou stříkačku (CAS) 20 4000/240 S2R na podvozku Scania P500 4x4 CP 31. Dodavatelem byla firma WISS Halenkovice.

Hodnota dodané CAS je 6 653 064 Kč. Dotaci ve výši 2,5 mil. Kč poskytne ministerstvo vnitra, generální ředitel-

ství Hasičského záchranného sboru (HZS) ČR, dotaci ve výši 1 666 666 Kč poskytne Jihomoravský kraj a rozdíl ve výši 2 486 398 Kč uhradí obec Šardice ze svého rozpočtu. Vůz a jeho vybavení bylo dodáno dle požadavku hasičů a bylo předem odsouhlaseno HZS.

Fondu zábrany škod (FZŠ), generální-

mu ředitelství HZS a Jihomoravskému kraji v čele s hejtnanem Bohumilem Šimkem děkujeme za poskytnutí dotace!

Slavnostní vysvěcení nové stříkačky, na které vás všechny zvou naši hasiči, proběhne po skončení nouzového stavu.

Český svaz chovatelů

Josef Brázda

Naši chovatelé po letošní zimě – nezi-
mě začínají vybírat ta nejlepší mláďata
a pomalu je připravují na nadcházející
sezonu. Podle toho, co se dozvídám od
našich členů i ostatních chovatelů, tak
je to celkem špatné. Samice králíků
špatně zabřezávaly a když už se jim to
konečně podařilo, tak měly málo mlá-
ďat. Někteří chovatelé se sice chválili,
že mají mláďat dost, ale když jsem je
požádal, aby mi je ukázali, neměl žád-
ný čas. Nu což. Lepší to bylo s líhni-
vostí kuřat, i když i tady byl problém
vybrat kvalitní zvířata na výstavy.
Všude se prezentuje čistokrevný chov,
ale jakmile se kuřata začnou opeřovat,
hned se projeví některé vady peří i ty
ostatní. Chovatelé slepic si stěžují, že

jim slepice přes zimu žraly vejce. Mně
osobně se osvědčilo dávat jim naklí-
čenou pšenici, tvaroh, kvasnice a na-
močené tvrdé rohlíky. Stačilo dvakrát
týdně místo zrní. Dobré jsou i usuše-
né drcené vaječné skořápky smíchané
s trochou hašeného práškového váp-
na.

Naší organizaci se konečně podařilo
dokoupit výstavní klece pro drůbež,
takže odpadne namáhavé drátování

starých drátových klecí. Dále se nám
podařilo získat dva nové členy. I když
nejdou nejmladší, i tak jsou vítanou
pomocí v naší organizaci. V obo-
ru chovatelství proběhla řada aktivit
a seminářů na různá témata. Teď už
nezbývá, než jen čekat a doufat, že
z narozených mláďat vyrostou zdravá
a pěkná zvířata.

Chovu zdar!

Stěžují si navzájem dva sedláci:
Já měl letos tak mizerný oves no, sotva po kotníky!"
To nic není, to můj, když chtěli ozobávat vrabci,
tak si k němu museli kleknout."

Z dění v obci

Beseda se seniory

Vladimíra Benešová

V pátek 14. února uspořádala Kulturní komise při radě OÚ v pořadí již devátou Besedu se seniory. O slavnostní přivítání se postarala starostka obce paní Blažena Galiová. Ve zkratce seznámila občany s proběhlými a nadcházejícími událostmi v obci. Během besedy mohli senioři vyplnit krátký dotazník na zjištění zájmu jejich potřeb a získali informace ohledně připravovaných kulturních akcí v roce 2020.

V rámci informovanosti občanů připravili zaměstnanci OÚ informační lekták, v němž seznámili občany s aplikací Mobilní rozhlas, která slouží ke kvalitnějšímu a rychlejšímu předávání informací. Následoval zábavný program herce, dabéra, člena Městského divadla v Brně, pana Zdeňka Junáka. Jeho vtipné vyprávění a historiky proložené písničkami s vlastním doprovodem na kytaru rozesmály a potěšily všechny přítomné. Společně jsme si i zasoutěžili a tři odvážné a výborné vypravěčky vtipů si odnesly sladkou odměnu.

Zdeněk Junák je znám svým neuvěřitelným vypravěčským uměním a darem rozdávat radost a dobrou náladu kolem sebe. To se projevilo i v rozhlasovém vysílání Srdcovek Zdeňka Junáka, kde následující pondělí velmi pěkně mluvil o naší obci.

Přejeme panu Junákovi i našim seniorům hodně elánu, radosti ze života, pevné zdraví a těšíme se na další pokračování tradičních setkání při dobrém vínku, které dodalo vinařství paní Boženy Maradové, a při výborných koláčích našich kuchařek.

Přednáška Československé legie 1914–1920

Pomozte v hledání osudů (Ne) zapomenutých legionářských brášek, rodáků z naší obce

Dne 4. března 2020 uspořádala Obecní knihovna Šardice přednášku Mgr. Františka Trávníčka ze Spolku vojenské historie Valtice. Svě poutavé a velmi zajímavé vyprávění doplnil pan Trávníček promítáním dobových fotografií. Přítomní, z nichž většinu tvořili muži, získali informace a návod, jak rozlišovat, zda jejich předek byl legionář, dobrovolc nebo pracovník. Dozvěděli se, jaké to bylo před 100 lety, zda byli

zrádci, zda hrdinové a jaké byly jejich osudy. Pokud máte jejich fotografie či jiné památky, můžete je zapůjčit, a tím napomůžete vzniku knihy o jejich osudech. Knihu budou financovat obce mikroregionu Hovoransko a bude jistě důstojnou památkou na naše hrdinné předky. Bližší informace získáte na OÚ Šardice nebo na Facebooku (Legionářští bráškové).

KOMUNITNÍ CENTRUM
PRO VÁLČNÉ VETERÁNY
BRNO

Všechny fotografie
najdete na obecním
webu na adrese

www.sardice.cz
„Fotogalerie”

Ochotníci ze Šardic

Vánoční pohádka

Vánoční čas nám každoročně zpříjemní pohádka, na kterou všechny diváky zvou šardičtí ochotníci. Letos byla sehraána pohádka v pořadí již desátá, a to s názvem, Líný Kuba, holé neštěstí“. Pohádka byla o Kubovi, který byl strašně líný. Ani jeho maminka si s ním nevěděla rady, a tak byl vyslán do světa na zkušenou. Při své cestě potkal kouzelného dědečka, který ho poslal do učení za čarodějnici. Ovšem cestu mu zkrátili zlí loupežníci, vodník a trpaslík. Vlastní vinou a leností se mu podařilo spustit nekonečný déšť. Vypravil se tedy za dešťovou vílou, která mu pomohla kouzlo nekonečného deště ukončit. Ve snaze vše napravit se z něj stal pilný a šikovný mládenec.

Tak jako ve všech pohádkách, tak i v té naší všechno dobře dopadlo. A to nejen pro líného Kubu, ale i pro všechny účinkující, kteří byli na konci představení odměněni velkým potleskem.

Děkujeme všem divákům, kteří nás svou účastí podpořili. Doufáme, že se všem pohádka líbila, a těšíme se na setkání opět v příštím roce.

Z historie

Vzpomínka na tragickou událost ze dne 9. 6. 1970

Ing. Oldřich Nedúchal
kronikář obce

Tímto článkem bych rád připomenul tragickou událost, od které 9. června uplyne již 50 let. Přívalová povodeň z tohoto data patřila k nejtragičtěj-

ším katastrofám 20. století v českých zemích. Povodňové vody totiž začaly rychle vnikat do podzemí hlubinného dolu Dukla a způsobily největší důlní

neštěstí v historii jihomoravských lignitových dolů. Ze 110 horníků, kteří toho dne sfárali na odpolední směnu, se 34 již nevrátilo ke svým rodinám.

Historie těžby lignitu na katastru obce Šardice

Ke zjištění lignitové sloje v tomto katastru došlo přibližně v roce 1830 geologem Albínem Heinrichem. Při povrchovém průzkumu v roce 1841 došlo k nálezu lignitové sloje takéž na stavěšické hranici v lokalitě Pustý, Hejtmanka a Hoferka. Ještě předtím vyhledávali lignit i brněnští velkopodnikatelé, bratři Kleinové. Na svých pozemcích našel poměrně silnou vrstvu lignitu takéž majitel stavěšického velkostatku. První těžba lignitu byla z lokalit, kde se sloj nacházela blízko povrchu, obdobně tomu bylo na ostatních lokalitách v revíru. Těžilo se nejdříve z chodeb pomocí křížáků (hornické nářadí používané v jihomoravské lignitové

panvi, určené k rozpojování lignitu, podobné krumpáči), později s použitím střelného prachu. Na šachtách pracovali většinou místní obyvatelé, které k hornickému povolání zaučovali zkušené horníci z jiných revírů. Dolování v lokalitě kolem Šardic probíhalo přibližně od roku 1824 v režii hodonínské panství, později v režii Huberta Kleina. Poptávka po lignitu jako palivu pro domácí otop i pro zřízované průmyslové podniky vedla k otvírce nových šachet. V roce 1842 byly otevřeny šachty Barbora a Marie Anna, v roce 1843 Josef a Ludvík, v roce 1846 František Josef a Hildegard I-II v dolových mírách stejných jmen. Jáma Marie byla vyhloubena

v dobrých podmínkách, kde podložní i nadložní horniny nebyly zavodněny. Jáma byla hluboká přibližně 14 m, vyztužena borovými rámy a zapažena dřevěnými deskami. Tato jáma byla propojena s jámou Marie Anna. Na jámě se těžilo okovem (kovová nádoba slouží k dopravě horniny na povrch) a ručním rumpálem. V roce 1864 došlo k rozvoji dolování na Šardickou společnost, v jejímž čele stál Eduard Klein. Došlo k otevření šachet i v přilehlých oblastech, které byly v nájmu Akciové společnosti pro zemědělství a průmysl ve Ždánicích. V roce 1885 byla vyhloubena těžní jáma „mašínšachta“ s větrným komínem. K čerpání důlních vod se začala

používat parní čerpadla. Uhlí začal používat i kelčanský cukrovar. K zastavení provozu došlo v roce 1891, šachty byly opuštěny a zatopeny přibližně do roku 1909.

Ze starých důlních map lze zjistit, že na Šardicku byly registrovány důlní míry Herman, Amálie, Josef, Franc Karl, Mariane, Hildegarde, Vilhelm, Ignác, Julius, Katarina, Otto. Šachty dostávaly zpravidla názvy podle důlních měř, nelze však říci, že na všech důlních mírách tomu tak bylo.

Naděje na obnovení dolování v Šardicích vznikly, když kyjovská sklářská firma Samuel Reich a spol. zakoupila od kelčanského cukrovaru některé dolové míry se záměrem zajistit dostatek paliva pro provoz skláren. Podmínkou pro rozvoj dolování bylo zajistit odvodnění zatopených šachet, ale i vyřešení odvodňování lokalit v celém rozsahu. Předmětem zájmu se staly důlní míry Julius a Ignác, kde byl otevřen nový Důl Julius. Po zavedení elektrického proudu ze skláren v Kyjově a vyhovění žádosti skláren o povolení těžby na uvedených důlních mírách byla zahájena těžba na této lokalitě v roce 1913 a ukončena

Důl Dukla

Důl Dukla byl poslední těžební jednotkou vybudovanou v oblasti kyjovské spodno-panonské sloje s největší těžební kapacitou, která kdy byla v této části ložiska provozována. V perspektivních plánech rozvoje revíru se jednalo o důl „D“ v Šardicích se zahájením výstavby v roce 1957.

Původně měl být důl v úplně jiném místě, v blízkosti silnice Šardice – Mistřín, v oblasti lokality Niva. Zde se také provádělo hloubení dvou jam, ale pro těžké hydrogeologické podmínky muselo být od hloubení upuštěno. Další koncepce výstavby zahrnovala otvírku dolu štolou na k. ú. Šardice, jako úvodním dílem, s cílem dosáhnout urychlení otvirkových prací. Výběr lokality, aspoň z hlediska hloubení důlních děl, byl šťastný, a tak se zde rychle rozběhla nová výstavba.

Na základě zkušeností získaných při hloubení zahájilo se v roce 1966 hlou-

v roce 1922, zejména z důvodu nedostatku odbytu, nerentabilnosti těžby i špatné příjezdové cesty ke sklárně. Důl byl následně po dobu 17 let zatopen. V roce 1939 zakoupila důl firma Baťa, a. s. Zlín a po vrtném průzkumu začala s jeho odvodňováním. Závodním dolu se stal Ing. František Škoula z Kyjova, báňským zmocněncem po celou dobu války Dr. Ing. Alois Říman, pozdější profesor Vysoké školy báňské v Ostravě.

V roce 1940 byl důl opětovně uveden do provozu. Příjezdová cesta k dolu se podle potřeb dopravy lignitu ke spotřebitelům upravila a vybuďovala třídírna na uhlí. K trhacím pracím se začala používat trhavina dynamon. Dřevěné vozíky s lignitem se dopravovaly k jámě s klecovým těžením na povrch, od jámy byl lignit dopravován pásovými dopravníky do třídírny. Tříděné uhlí si odváželi odběratelé svými potahy nebo auty, drobné a prachové odebírala sklárna v Kyjově i jiné podniky, nebo se odváželo na nádraží do Čejče. Po vyražení úpadnice (štola, která měla spád) začaly se využívat koňské potahy. Ucelené vlaky se dopravovaly na seřadiště k jámě

bení jámy DV 4 (dopravní a větrací). Bylo zjevné, že bez uplatnění pokrokových technologií nebude jáma vyhloubena. Nová technologie spočívala především v hloubení zmrazováním okolních hornin. Jáma DV 4 byla úspěšně dokončena koncem roku 1968 s dosažením hloubky 105 m. V dubnu 1976 byla tato jáma propojena s otvirkovými důlními díly. Po celou dobu životnosti se využívala jako jáma výdušná a materiálová. Další koncepce výstavby dolu zahrnovala otvírku štolou jako úvodním dílem s cílem dosáhnout urychlení otvirkových prací jámy DV 1 a DV 2. Vyhloubením jámy DV 2 se získal nový vstup do dolového pole k získání rychlého propojení se štolou „D“, v jejíž blízkosti se realizovala výstavba povrchového areálu dolu. Ve druhém čtvrtletí 1964 se propojila jáma DV 2 se štolou „D“, což byl další významný krok v úspěšnosti otvírky nové dolové jednotky. K od-

dolu. Ustájení koní bylo v dole, pouze v neděli se vytáhli na povrch. Později se k dopravě začaly používat benzolové, pak akumulátorové lokomotivy. Ke stabilizaci pracovních sil byly po válce postaveny rodinné domky (Hornické domky) a z bývalé orlovny (dnešní hostinec U Orla) zřízeny ubikace. V roce 1944 se na tomto dole vytěžilo 52 910 tun lignitu při počtu 164 pracovníků.

V roce 1958 bylo požárem zničeno celé povrchové zařízení starého dolu. S těžbou se přešlo na nový důl (vybudovaný v letech 1955–1958) Julius II, který byl v roce 1960 přejmenován na Důl 9. květen. Je třeba připomenout, že v roce 1957 byla při otvírce dolu použita poprvé v revíru k přechodu přes zvodnělé horninové vrstvy metoda hloubení zmrazováním okolních hornin. Bylo vybudováno komplexní povrchové zařízení. Těžený lignit se dopravoval přes úpadnici dopravními pásy na povrch do třídírny, od zásobníků se rozvážel. V posledních letech existence dolu bylo ražení i dobývání plně mechanizováno. Na tomto dole, který ukončil provoz v červnu 1978, se vytěžilo 3 689 200 tun lignitu.

těžbě z dolu byla vyražena štola „UZ“. S pokračujícími otvirkovými pracemi se rozvíjely přípravné práce k založení prvních stěnových porubů v severní a jižní části dolového pole. Dne 1. října 1964 byl zahájen ověřovací provoz pásové dopravy povrchových objektů včetně technologické linky. Důl byl uveden do trvalého provozu v prosinci 1964. Těžba zahájila zátinkováním, poruby začaly těžit v roce 1965. S rozvojem těžby pokračovaly otvirkové práce v podzemí východním i jižním směrem do „mistřínské kry“.

Hornická činnost na Dole Dukla nebyla nikterak jednoduchá. Od samého počátku se na této lokalitě nepříznivě projevovalo silné zavodnění dolového pole. V době výstavby nikdo netušil, že pro důl bude osudná i povrchová voda, vždyť ten nevinný potok vedoucí okolo dolu byl v létě kolikrát úplně suchý...

Z kroniky obce Šardice k tragické události dne 9. června 1970

Dne 9. 6. 1970 postihla důl Dukla a obec Šardice živelná katastrofa. Po 17. hodině začala obrovská průtrž mračen, která trvala necelou hodinu. Spousty vod, které se valily od Stavěšic, vytvořily u dolu velké jezero s dravou řekou, místy až 102 m širokou, jejíž hladina dosahovala i 2 m výšky. Pak nastal přes dříve vyrubané prostory náhlý průval vod, bahna a písku do důlních prostorů, v nichž bylo zaplaveno přes 32 km chodeb, všechna pracoviště i strojní zařízení. Na mnoha místech se podemletý po-

vrch propadl, voda vytvořila erozní rýhy a na mnoha místech se vytvořily četné krátery, některé až 30 i více metrů široké a stejně hluboké. Voda se od dolu hnala s bouřlivým hukotem přes Šardice a kolem hlavní silnice místy až nad prahy domů a níže položených zahrad a dosahovala téměř korun stromů. Co jí stálo v cestě, všechno pobrala a odnášela, bořila ploty a velké škody způsobila i na polích a vinohradech. Lidé bezmocně pozorovali dravý příval.

Na dole Dukla zahynulo 34 horníků,

kteří se nepodařilo zachránit ani přes nadlidské úsilí více než 200 záchranářů vlastních i z Ostravy, z Prievidze, z Polska, vojáků ČSLA a odborníků z NDR, SSSR, PLR a celého osazenstva dolu.

Podle dispečerova záznamu byly v dole na druhé (odpolední) směně tyto stavy pracovníků: těžba 43, příprava 17, doprava 24, strojní údržba 14, otvírka 7, technický dozor 5. Celkem sfáralo 110 pracovníků. Zachránilo se 76 horníků. V podzemí zůstalo uvězněno 34 horníků.

DŮL DUKLA ŠARDICE

1964 - 1992

DNE 9.6.1970 DOŠLO K PRŮVALU POVODŇOVÝCH VOD DO DOLU,
PŘI KTERÉM ZAHYNULO 34 HORNÍKŮ

PETR BÁBÍK

JIŘÍ BALUS

JOSEF BENEŠOVSKÝ

STANISLAV CIBULKA

JINDŘICH CVEK

ANTONÍN DOBEŠ

ŠEBESTIÁN INGR

LADISLAV JANKŮJ

VIKTOR KONEČNÝ

PETR KOŠTÁL

JOSEF KOTÁSEK

ANTONÍN KRIST

MIROSLAV KUBÁT

FRANTIŠEK LENGÁL

JAN MARADA

JAROSLAV MATULA

JAN NOVÁK

FRANTIŠEK PIŠKULA

JAN ROHAN

JOSEF ŘAČÁK

SVATOPLUK SOTOLÁŘ

VÁCLAV STEHLÍK

PETR ZEMÁNEK

VLADIMÍR ŠEVČÍK

FRANTIŠEK ŠKRÁČEK

MARTIN ŠMÍD

JAN ŠPAČEK

MIROSLAV ŠTICA

JAN ŠVEC

FRANTIŠEK TOMÁNEK

FRANTIŠEK TRÁVNÍK

STANISLAV VALŮŠEK

VLADIMÍR VAVŘÍNEK

CYRIL VÝLET

Pokud si vypočtete, kolik let jim bylo v onen tragický den, teprve pak si uvědomíte, že to byli mladí muži, mladí manželé a otcové v nejlepších letech. Vždyť i tomu nejstaršímu bylo něco málo přes padesát let.

V následujících řádcích vás chci seznámit s vyprávěním z onoho kritického dne. Hovoří zde přímí účastníci tohoto tragického data. Uvádím zde tři vzpomínky. První vzpomíná na situaci v dole. Další vzpomínkou je vyprávění vdovy paní Marie Benešovské čekající na svého manžela a třetí vzpomínka je na situaci, jak v obci samé, tak také na povrchu Dolu Dukla.

František Šach:

„V odpolední směně 9. 6. 1970 jsem byl u pásu. O tom, co se děje nahore, jsem neměl samozřejmě ani tušení. A tak když se ozval signál ligafonu (hlasitě mluvící telefon), chtěl jsem se ptát, co se děje. Ale dispečer jen křikl: „Nemluv a uteč“. V dole bylo všechno v pořádku, a tak jsem chvilku váhal. Ale nakonec jsem se sebral a šel k východu. Na kříži už stáli další chlapi, celí udivení z přerušování práce. Čekalo se, co bude. Ale ligafon už mlčel, takže se celá skupina vydala na cestu z dolu. Šli jsme na konci průvodu tři. Já, Lunga a revírník Sedlář. Ten si najednou vzpomněl, že mu chybí jeden z party. Rozběhl se zpátky. Nechtěli jsme ho nechat samotného a čekali jsme na něj. Ostatní nám zatím zmizeli. Byli jsme zvědaví, co se děje. A tak jsme zašli asi 20 metrů do štoly. Zaslechli jsme nějaké klepání a chtěli jsme vědět, co to je. Ale najednou se ozvalo takové dunění, že se to dalo přirovnat snad jen k jízdě celé kolony tanků. A z chodby vyrazil prudký proud vzduchu. Už jsme se nečekali a utíkali zpátky. Na cestě jsme se setkali s revírníkem a jeho kamarádem a společně jsme běželi k východu z dolu. Začínalo být zle. Objevila se voda. Dohnala nás zezadu, lila ze stran, ze stropu. Pak zhaslo světlo. Chybělo pár minut – a zůstali jsme tam všichni. Bylo to hrozné. To se nemůže ani vyprávět...“

Vdova po Josefu Benešovském:

„Pamatuji se, že ten den jsme měli jet do Brna se zájezdem na nějakou revui

nebo co. Stáli jsme u Valčíkovy hospody a čekali na autobus, který měl přijet. Když se však strhla prudká bouřka a dědinou se začala valit voda, šli jsme domů. K večeru se už začalo povídat, že v dolech zůstali naši chlapi. Mařka Fialová pro mne přišla, abychom se tam šly podívat. Ona uviděla před Duklou svého manžela a šla za ním. Já jsem šla dovnitř. Poptat se, co a jak. Ale nikdo mi nic neřekl. Nikdo nic nevěděl. Jenom to, že ten můj ještě nevyfáral. Sedla jsem si do nějaké místnosti, kde už byly nějaké ženské a čekaly jsme, až vyjdou. Už byla dávno noc a jeho nikde. Chtěli mě odvézt sanitkou domů, abych se šla vyspat. Ale já jsem nechtěla. Měla jsem strach, začala jsem se bát, že se Jožkovi něco stalo. Tak jsem tam seděla tři dny a tři noci.“

Ženy posedávaly v místnosti, mnohé držely na klíně děti. Vládla tu atmosféra bolu, smutku, zadržeklosti na osud, hořkosti. Ale pořád v nich přetrvávala naděje, že ten jejich...? To trvalo až do 13. 6., kdy byl nalezen první mrtvý – František Škráček. Záchranáři už věděli, že všech čtyřiatřicet statečných našlo v dole svůj hrob. A pak z dolu vyprošťovali další a další... Poslední mrtvý horník Jindřich Cvek, který průval vody ohlásil jako první a jemuž mnozí vděčí za záchranu, byl nalezen až 15. 10. 1970.

„Přišla jsem domů celá zoufalá. Děti mě utěšovaly, že se tatka určitě vrátí. Nevrátil se. Devátý den ho vytáhli mrtvého... Jožka byl razíč. Jezdil s nějakou mašinou. U chlapů byl ohromně oblíbený, všichni ho měli rádi. Vždyť ješ-

tě na Josefa – to se u nás vždycky moc slavilo, měli jsme v rodině tři – se u nás sešla spousta jeho kamarádů. A Jožka zpíval, byl veselý, znal všechny slovácké písničky. Dokonce i kapela mu přišla zahrát tu jeho nejmilejší – Do práce mladý horník kráčí.“

Miroslav Gregorovič (tehdy mladý horník, pozdější starosta Šardic):

„V úterý 9. 6. 1970 jsem byl na ranní směně, takže jsem měl štěstí. Hůř na to doplatil šestatřicetiletý Josef Kotásek, který měl jít jako já na ráno, ale protože pomáhal u příbuzných na stavbě, vyměnil si směnu na odpolední.“

Osudná výměna. Zůstal po něm sirotek a mladá žena. „Bylo asi půl páté odpoledne. Přehrával jsem si doma něco na tubu nebo na trumpetu. Přišel otec a povídal mi, abych se šel podívat do Dědiny (to je hlavní šardická ulice s obchody, hospodou a kostelem). Prý je tam boží dopuštění. Bylo to strašné, celou dědinou se valila voda, asi tak metr vysoko. U kostela lidé říkali, že je zatopen i Důl Dukla. Šel jsem domů. Vtom k nám přišel inženýr Jožka Pechura a prosil tatínka, aby ho odvezl nákladním autem na šachtu, že jinak se tam nedá dostat. Byla to tenkrát zvláštní situace. Několik dní předtím byl ředitel Dolu Dukla Josef Houška a hlavní inženýr Josef Pechura odvoláni z funkcí a dosazeni do stejných funkcí do Hodonína. Šardická Dukla byla tehdy přechodně bez vedení. Jel jsem samozřejmě s nimi. Ale sotva jsme vjeli do Dědiny, prudký proud vody s větříčkou tak zatočil, že nás dokonce přeho-

díl přes zídku na dvorek jednoho domku. Na šachtu jsme se nedostali.

Také z Dukly se vypravilo nákladní auto do Dědiny. Na Dukle přestaly fungovat telefony a Jan Říčánek měl z obce zatelefonovat pro posilu, ale dostal se jen na okraj dědiny, ke „Křížku“. Dál ho voda nepustila.

Na nádvoří dolu byla panika a shon, strach. Nefungovaly telefony, nešel elektrický proud. Lidé tu čvachtali ve tmě, v blátě, brodili se bezhlavě sem a tam, sháněli lopaty, ale proti dravému proudu byli bezmocní. Některým se podařilo již vyfárat, a tak popisovali hrůzu pod zemí. Pokud někdo nebyl blízko výjezdu ze šachty, neměl šanci. Voda s bahnem válela horníky jako sudy.

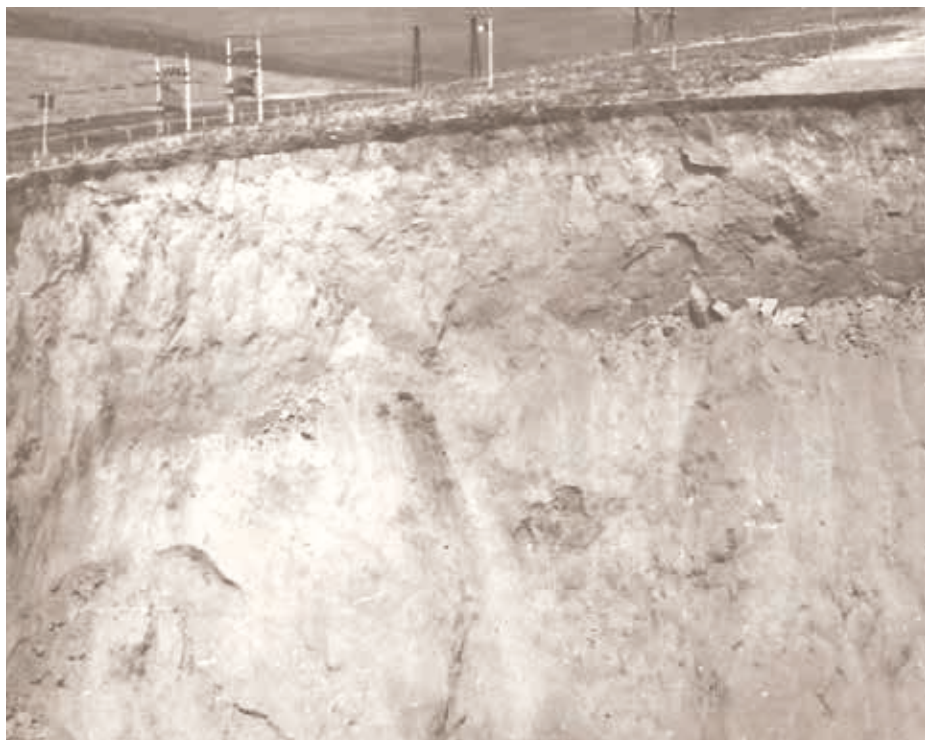
Z šachty se dostala na povrch další skupina horníků. Oči vytřeštěné, posedali si, kde se dalo, nemluvili, hlavy v dlaních. Plakali. Nikdo z nich nemohl ze sebe dostat slova. Jen hrůza v očích vyjadřovala pocity jejich nitra“.

Škody způsobené na objektech ústředně řízeného průmyslu nebyly předmětem zjišťování. Ví se jen, že na Dole Dukla bylo pouze na odstraňování následků havárie škod vynaloženo celkem 65 901 100 Kčs. Asanační práce probíhaly postupně a s těžbou v r. 1971 se začínalo v místech, která byla pro provoz uvolněna. Před havárií se v r. 1969 vytěžilo 546 000 tun. Do havárie se vytěžilo 260 000 tun, pak už ani tuna. V r. 1973 se vytěžilo 514 200 tun, což znamenalo těžbu téměř na úrovni před havárií. Výpadkem těžby v letech 1970 – 1972 celkem ztráta činila 765 000 tun lignitu. To představuje zmařenou těžbu za období cca 1,4 roku a ve svých důsledcích stamilionové škody.

Společenské trauma vzniklé uhasnutím 35 životů však penězi nevyčíslí nikdo. Po 34 hornících zůstalo 63 sirotků, z toho 49 nezaopatřených.

V roce 1981 bylo na dole zaměstnáno 787 pracovníků. V souvislosti s útlumem těžby byly poslední tuny lignitu vytěženy na Dole Dukla v roce 1992.

Po uzavření dolů se horníci scházeli začátkem září při příležitosti Dne horníků. Pro udržení alespoň části hornických tradic byl založen Hor-

nický spolek. V témže roce byl odhalen pomník v parčíku před obecním úřadem. Pomník byl věnován všem šardickým horníkům, kteří zahynuli v dolech při výkonu své práce za celou dobu těžby lignitu. Na pomníčku je uvedeno třináct horníků, z nichž sedm má na svědomí katastrofa v roce 1970. V roce 2015 byla také odhalena pamětní deska na rozcestí Dědina, bývalý Důl Dukla a Poliko. Pamětní deska připomíná dobu hornické činnosti v letech 1830 až 1992 v katastru obce Šardice. Pamětní deska byla věnována občanů obce Šardice všem obětem hornického povolání a jako vyjádření úcty všem, kteří v dolech pracovali.

Aby nedošlo v obci k další tragédii podobné té z roku 1970, přistoupilo vedení obce v komplexních pozemkových úpravách v roce 2003 k začlenění vodních nádrží do těchto úprav v k. ú. Šardice. Účelem suchých nádrží je snížení povodňových průtoků v údolí Šardického potoka, Červenice a Loučkového potoka a zvětšení nahromadění podzemní vody zasakováním zadržené vody v nádrži. Plán zahrnoval výstavbu zemních hrází s přelivným a vypustným zařízením na Šardickém potoce (nádrž N1), Červenice (N2), a Loučkovém potoce (N3). Dále obsahoval krajinářské úpravy v okolí těchto nádrží a příjezdní komunikace na korunách hrází.

Prvním zařízením, které má odtékání zabránit, je záchytná nádrž Zápověď na rozmezí katastru Šardice a Stavěšice. Hodnota tohoto díla představovala částku 20 mil. Kč.

V současné době jsou vybudována také tři další díla, která mají následující parametry: na Šardickém potoce má zemní hráz výšku 5,7 m, délku v koruně 216 m a objem 17,2 tis. m³. Zemní hráz na potoce Červenice má výšku 3,4 m, délku v koruně 118 m, objem 4,54 tis m³. Na Loučkovém potoce je výška zemní hráze 3,8 m, délka v koruně je 135 m a objem 5,96 tis. m³. Díky výstavbě těchto nádrží i dalších společných zařízení se nepochybně zlepší životní úroveň v obci a sníží se riziko povodní. Tragédie z roku 1970, která si vyžádala desítky lidských životů, by se tak nikdy neměla opakovat.

Na závěr slova starostky Blaženy Galiové: „I kdyby se povodňová voda zadržela třeba jen jednou za deset let, dá se říci, že přehradý svou pozitivní roli splnily. Navíc v období sucha budou díla zadržovat vodu v krajině.“

Použité materiály:

Jaromír Cyroň, Josef Kotrnas: Protrhlo si nebe i země...

Pozemkový úřad: Žít v krajině

Ing. Jaromír Škola, PhD.: Lignit na jižní Moravě

50 let od tragédie na dole Dukla v Šardicích

Hornické spolky bývalého jihomoravského revíru spolu s obcí Šardice a firmami Fides Agro s.r.o. a Bauma Servis připravují důstojnou vzpomínkovou akci, jejíž termín byl stanoven na sobotu 6. 6. 2020. Z důvodu vyhlášení stavu nouze nevíme, zda se vzpomínková akce uskuteční, přesto pokračují přípravy na zajištění důstojného

pomníku, který bude nově umístěn v parčíku před bývalým dolem Dukla. Také pokračují práce na korektuře druhého vydání publikace Protrhlo se nebe a země a připravuje se natáčení filmového dokumentu, kde bude zmínka o této tragédii.

Pamětní desku zajistili členové Hornického spolku Jihomoravského lig-

nitového revíru za finanční podpory firmy Fides Agro s. r. o. Šardice a její vyhotovení a instalaci zajistí Kamenictví Smrček Kyjo, firma Bauma servis, s.r.o. a TS Šardice. Na desce budou uvedena jména všech 34 tragicky zahynulých horníků a také jména horníků, kteří zahynuli při výkonu náročného povolání na dole Dukla.

Hornické spolky Jihomoravského revíru, Obec Šardice, s podporou firmy FIDES AGRO s.r.o. Šardice a firmy Bauma servis s.r.o. pořádají pietní vzpomínkovou akci spojenou s

ODHALENÍM PAMÁTNÍKU

u příležitosti 50. výročí tragédie na dole Dukla v Šardicích,
kde dne 9. června 1970, při průvalu povodňových vod do dolu, zahynulo 34 horníků.

Pietní akt se koná v sobotu 6. června 2020 ve 14.00 hodin v areálu bývalého dolu Dukla v Šardicích.

Po skončení pietní akce pokračuje vzpomínkovým setkáním v prostorách Obecní haly U Orla v Šardicích.

Srdečně zvou Hornické spolky Jihomoravského lignitového revíru a vedení obce Šardice.

ZDAŘ BŮH!

Akce se bude konat pouze v případě ukončení karantény a nouzového stavu.

Lovec autogramů

Josef Čech

Náhoda na tenise

V roce 1990 jsem byl tři dny na tenisovém zápase Davis Cupu mezi ČSSR a USA. Hrál se ve sportovní hale od pátku do neděle. Mimochodem, deset řad nade mnou seděl můj soused Antonín Bukolský. Po první dvouhře jsem se šel občerstvit, ale v naší zóně byly na občerstvení dlouhé fronty. Využil jsem nepozornosti pořadatelů a šel se občerstvit do americké zóny. Objednal jsem si pivo a bagetu a u stolku ji začal jíst. Tu za mnou přišel postarší pán s americkou vlajčkou, který stál za mnou u stánku s občerstvením a lámanou češtinou se mě zeptal: „Pane, vy jste Američan?“ Odpověděl jsem, že ne. Že jsem Moravák ze Šardic. Pak jsem šel zpět na druhý zápas. Když jsem se šel v sobotu občerstvit, znovu mě oslovil ten postarší pán. Velmi mě zarazilo, když mi začal vyprávět svůj příběh. Řekl, že se jmenuje Dalibor Dejl a pochází od Chebu, že je emigrant a žil 40 let v Chicagu a teď žije s manželkou ve Vídni. Říkám mu, že v Chicagu znám rodinu Fronkovu, která pochází se Šardic. On na to: „S mladým Frankem Fronkem jsem byl velký kamarád“. Vyprávěl, že se potkali v Chicagu v hotelu Praha. Chodili spolu na tancovačky a hlavně na hokej, na místní Chicago Black Hawks (Jestřábi), kde válely dvě světové hvězdy, Slovák Stan Mikita a Kanadán Bobby Hull. Časem pana Dejla rodina Fronkova zaměstnala v rodinné stavební firmě „Fronek and Son“. Pracoval u nich 20 let. V hotelu Praha na Československém plese si našel přítelkyni Juditu z Rakouska. Po čase se oženil a na stará kolena se s ní vrátil do Vídně. Dále říkal, že v Československu už nikoho nemá a že v 60. letech v Chicagu také sbíral autogramy. Začali jsme si psát. Ani ne za půl roku mě Dalibor Dejl pozval k němu do Vídně, kde spolu s manželkou Juditou bydleli. Pod Mikulovem, v malé rakouské víscé, měla paní Judita velký dům, ve kterém ještě žili její přestár-

lí rodiče. A ti mě hned zaměstnali. Já tam jezdil skoro 10 let každý měsíc vždy na dva dny štípat dříví. Tam se topilo v krbech jenom dřívím. Pan Dejl a paní Judita k nám jezdili na kachnu se zelím a knedlíkem, ale hlavně do Strážnice na Strážnické slavnosti.

V roce 1994 mě pan Dejl poprosil, jestli bych nesehnal lístky do Bratislavy na fotbalový zápas Slovensko – Francie. Za hvězdný tým Francie hrála tehdejší největší světová hvězda a miláček pana Dejla, Eric Cantona. Podařilo se. Sraz jsme si dali v den zápasu v 9:00 hod., před hotelem „Danube“, kde byla Francie ubytovaná. Z domu jsem si vzal šál Manchester United, za který Eric Cantona tehdy hrál, a před 9. hodinou jsem po uvítání šel s panem Dejlem do hotelu na kafe. Od fanoušků jsem zjistil, že Cantona neudělal od včerejška ani čárku. Hned jsem se na něj připravil. A ono to vyšlo. Zjistil jsem, že v 11 hodin se Francouzi půjdou projít k Dunaji. To mi stačilo. Když jsem uviděl Cantona, zavolał jsem na něj: „Erik please, only autogram“ (Eriku, prosím, jen autogram). Prohlédl si mě, a když uviděl šálu Manchesteru United, tak se mi podepsal a ještě dovolil, aby nás pan Dejl vyfotil. Cítil jsem velkou závist a zklamání davu, že se podepsal jen mně. Korunu tomu Cantona nasařil, když navečer odjížděli na zápas. Zavolał jsem na něj: „Erik!“ a zdvihl jsem palec. Podíval se na mě, otočil

se a šel nazpět do hotelu. Po chvíli se vrátil a přišel ke mně, podal mi ruku a dal mi tři vstupenky na večerní zápas. Všichni byli v šoku. Nejvíc však hotelový portýr, který za mnou přišel a ptal se mě: „Ujo, vy sa znáte?“. Odpověděl jsem: „Veru hej, my sa dobre známe“, a dal jsem mu vstupenku. Div mu nevypadly oči. Ani nepoděkoval, jak byl překvapený.

V roce 1995 se hrála v Prátru během týdne dvě utkání. Rakousko – Holandsko a o tři dny později finále LM AC Milan – Ajax. Pan Dejl na oba zápasy zajistil vstupenky a já se těšil jak malý kluk. Nejcennější autogramy jsem získal od Holanďanů, od Marco Van Bastena, Ruuda Gullita a Franka Rijkaarda. S odstupem času velmi rád vzpomínám na pana Dejla a na rok 1990, kdy jsem se s ním v Praze seznámil. Byl jsem prostě ve správný čas na správném místě. Musím konstatovat, jak ten svět je malý. Taková náhoda.

Na závěr přikládám dvě fota. Jedno s Erikem Cantonou a druhé foto bylo v Mladé frontě. Vedle mě starý pán, Mr. Dejl. Příště bych vzpomněl mistřínský box.

Francis Baresi, kapitán AC Milán, podepisuje miš malému chlapci po tréninku před došlíním finále Ligy mistrů na stadionu Ernst Happel ve Vídni
FOTO: REUTERS

Domácí odpad v hospodářstvích v minulosti

Josef Zajíc

Odpad je dnes problémem, ale v minulosti tomu tak nebylo, ani když nebyly žádné čističky. Ale po staru se nedá žít. V minulosti byly záchody dřevěný, přímo nad hnojištěm, nebo byly ve zdi od maštalí s odpadem přímo do hnojiště. Toaletní papír sme tenkrát moc neznali, proto se používaly noviny, nebo různý papír z domácnosti. Z vyprávění vím, že se dříve používalo aji turkyňový šustí.

Flašky nebo zavařovačky se používaly opakovaně, než se rozbily. Na zavařování se používaly taky flašky od kuprikolu, akorát se pořádně vymyly. Měly obsah litru a místo víček se používal celofán, ten se mohl aji vařit. Taky různý papírový krabice, třeba od kunerolu, se používaly v domácnostech na různý papírový doklady, a jiný věci. Taková krabice byla k dostání aji za korunu. Taky plechový krabice, třeba od ryb, nebo dřevěný sudy byly k dostání pro stálý zákazník. Z části tabulového skla se řezaly menší tabulky do stájí a menších oken. To se vzal kus tabule skla a pak Zapletal – obchodník, v rámci služeb, zadarmo uřezal potřebnou tabulku. Měl na to svůj vlastní diamantový řezák. Plechový konzervy se tenkrát kupovaly málo a menší plechovky se používaly na hřebíky nebo šrůbky. Spomínám si, že i hřebíky se tenkrát rovnaly, takže z toho moc odpadu nebylo.

Plasty tenkrát ještě nebyly, byl znám celulooid a celofán, kerý se používal na sáčky, různý nepropustný obaly a místo víček. Celulooid se používal na filmy, jeho nevýhodou byla velká hořlavost. Ještě byl znám bakelit, izolant, a bylo z něho všecko elektrický zařízení (objímky, zásuvky, zástrčky, objímky zlodějky – to byla objímka na žárovku, u keré byly aji zdířky na zásuvku).

Před bakelitem bylo všecko elektrozařízení z porcelánu, např.: vypínače, na to si ještě pamatuju. Popel ze dřeva, uhlí lignitu se dával do hnoje. Z přídelů tři-

ceti metrů na hospodářství ho moc nebylo. Průtí z větví a réví z vinohradu se vozilo dom a používalo na podpal v kamnech sporácích. Dnes se réví spaluje na okrajích vinic, nebo se vozí na sběrný dvůr, ale větší vinaři už réví drtí přímo ve vinici, a tím ju obohacují o humus, kerý v půdě drží vláhu a zabráňuje erozi. V počátcích JZD se réví spalovalo přímo ve vinicích, v takových plechových bubnech, tažených v řádcích traktorech.

Všecko, co se doma na dvorech a před domem zametlo, se dávalo do hnoje. Pod hnojištěm bývaly hnojové jámy a ruční pumpů nazývanú raketa, se močůvkú kropil hnůj, aby se lepší rozložil. Když byla jáma plná, tak se močůvka vyvážala na pole, v takových dřevěných nádržích, nazývaných lejta. Do lejt se pumpovala ručně raketů, nebo později za nás už elektrickým čerpadlem. Na poli se močůvka vypouštěla a rozstříkovala takovým zařízením na lejtě.

Někdy se staly v hospodářstvích aji velký tragédie, jako v Hovoranech. Tam jeden hospodář jednu takú jamu vyvážal a chtěl spodní hustú vrstvu rozmíchat, aby ju čerpadlem lepší vysál. Proto vlezl do jámy, ale tam byl nedýchatelný vzduch, asi metan, a hospodář omdlel. Přivolaný sused neváhal a vlezl za ním, že mu pomůže, ale taky omdlel. Potom je oba vytáhli, ale už mrtvé. Při pohřbu měl pan farář řeč, že zachránce jako bližní neváhal a šel mu pomoci a při tym taky zahynul.

Byl aj jiný tragédie, říkal nám na obecní škole pan učitel, že jedna naše vrstevnice do takové špatně zakryté jamy spadla a utopila se. Odpad z tehdejších hospodářství byl minimální, aji staré

hadry se vykupovaly. Hadráři za ně dávali třeba hrnky.

Dešťová voda ze střech se chytala do betonových kádí a používala se podle potřeby, třeba ráno na opláchnutí rukou nebo obličej. Hlavně se ale používala jako měkká voda na praní prádla. Tenkrát prací prášky moc nebyly, to se nastrúhalo mýdlo s jelenem, rozvařilo a v tym se pralo. Začalo se u bílýho prádla a končilo se pracovním. Spotřeba vody ani mýdla nebyla velká. Přebytečná dešťová voda, kerá se v hospodářství nespotřebovala, odtekla do járka. V té době bývaly v járku ještě malé rybičky. Jednú po větším dešti sem viděl, jak jeden kluk chytl v járku u Valčíkova dvě štiky a říkal: „A mám večeři“. Tenkrát v potocích bývala čistější voda než dnes. Mistrůňáci ve škole říkali, že na palánku v potoce sú aji raci. Jedna starší paní zase říkala, že za jejího dětství bývali na hrázi u Dubňan aji perlorodky, a ty potřebujú opravdu hodně čistú vodu.

Víc odpadu vzniklo až zavedením ústředního topení a větší spotřebou uhlí. Popel z kotlů se zpočátku vozil na sběrnák, potom byly zavedeny popelnice a popel se odvázel auty bobry na skládku. Ani při stavbách domů, nebo jiných objektů nebylo moc odpadu. Při búrání starých domů se zdivo z kotovic nebo nabjanice vyvezl do humna nebo na pole. Kameny a betony ze základů a části tihel z domů, byly cenný a znovu se použily do betonu v základech. Staré dřevo ze střech se použilo na topení, stará skřidlice se přebrala a použila na nějakú šopku. Drobnější tvrdé části se používaly na zpevnění polních cest. Všecko se znovu použilo, ale ne všeci se chovali k přírodě ohleduplně.

Paní Klásková vběhne celá nadšená do pokoje, kde se dívá její muž na televizi: "Představ si, náš Pepíček chodí!"
Tak na co čekáš," nedá se rušit od hokeje pan Klásek,
"hned ho pošli pro pivo!"

Ředkvičková pomazánka

Suroviny:

2 svazečky ředkviček
150 g změkklého másla
150 g lučiny
sůl, pepř

Ředkvičky důkladně omyjte, nejlépe pomocí kartáčku. Případná poškozená místa odkrojte. Několik ředkviček si dejte stranou na ozdobu. Zbytek ředkviček nastrouhejte na struhadle nebo v robotu, jemně posolte a nechte čtvrt hodiny stát. Změkklé máslo utřete se solí, pepřem a Lučinou dohladka tak, aby ve hmotě nezůstaly máslové hrudky. Slijte z ředkviček vodu a vmíchejte je do směsi.

Mrkvový dort

Suroviny na korpus:

- 4 vejce
- 2 hrnky třtinového cukru
- 2 hrnky polohrubé mouky
- 1 a ¼ hrnku rostlinného oleje
- 3 hrnky nastrouhané mrkve
- 1 hrnek nasekaných vlašských ořechů
- 2 lžičky jedlé sody, sůl, skořice

Suroviny na krém:

- 500 g Lučiny
- 1 hrnek moučkového cukru
- 2 lžíce másla

Troubu předehřejeme na 175°C. Vejce s cukrem prošleháme, přidáme suché přísady a olej. Nakonec vmícháme mrkev a ořechy. Smícháme a nalijeme do kulaté formy o průměru 26 cm. Pečeme asi 50 minut. Vyšleháme si přísady na krém a potřeme s ním vychladlý korpus.

Jak nakládat s domovním odpadem v době ohrožení koronavirem?

Minimum zodpovědného přístupu k odpadům v době nouzového stavu v ČR:

- Dbejme na maximální míru ochrany a osobní hygienu při nakládání s odpady.

- **Chraňme svého popeláře** – mysleme na pracovníky odpadových firem a neodkládejme své odpady mimo kontejnery a popelnice, aby s nimi popeláři nemuseli přijít do přímého kontaktu.

Pokud NEJSME v karanténě - nakládejme se svými odpady jako doposud a **třídíme, jak jsme zvyklí. ALE soustředíme se více na zmenšení objemu** - maximálně sešlapávejme a mačkejme odpad tak, aby kapacita kontejnerů vydržela co nejdéle. Směsný odpad nadále ukládejme do černých kontejnerů.

Pokud JSME v karanténě - po tuto dobu netřídíme odpady = neodkládejme je do barevných kontejnerů. Veškerý odpad odkládejme do pevného plastového pytle, případně dvou slabších pytlů. Po naplnění (nejpozději však do 24 hodin) pytel pevně zavažme a na povrchu ošetříme dezinfekčním prostředkem. Poté jej můžeme odložit do popelnic a kontejnerů na směsný odpad.

- Použité roušky, rukavice a kapesníčky ukládejme do plastového pytlíku a zavázané je vhazujeme do popelnic a kontejnerů na směsný odpad. V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ je nedávejme do barevných kontejnerů (papír, plast, textil). Chraňme tak společně pracovníky třídících linek, kterým by jinak hrozilo riziko nákazy.

SNAŽME SE MINIMALIZOVAT CELKOVÝ OBJEM A MNOŽSTVÍ ODPADŮ:

- **ODLOŽME NA POZDĚJŠÍ DOBU JARNÍ ÚKLIDY DOMŮ A ZAHRAD, OMEZME ODPAD Z ÚKLIDU DOMŮ A BYTŮ, PROBÍRKY ŠATNÍKŮ apod.** = snížíme množství odpadů, které není v současné době nutné produkovat,
- neplýtváme potravinami,
- zmenšujeme objem veškerých odpadů, které vyhazujeme.

COVID-19

OBEC PARTÁKEM

Potřebuješ pomoc
a nevíš na koho
se obrátit?

Rodiče se hádají
a ty máš strach?

Trápí tě něco
a nevíš s kým si
promluvit?

Kamarád
má problémy
a ty bys mu rád
pomohl?

Nejde ti to
ve škole, i když
se snažíš a rád
bys věděl proč?

Ublížíje ti někdo?
Šikanuje tě spolužák nebo
kamarád?

TEL.: 731 232 350

PŘIJĎ A NĚCO SPOLU VYMYSLÍME

ÚŘEDNÍ HODINY

PO	8 - 11.30	13 - 17
ÚT	8 - 11.30	13 - 15
ST	8 - 11.30	13 - 17
ČT	7.30 - 12.30	ČÍTÁRNA ZŠ
PÁ	8 - 13	

Dětský ples

Přednáška a praktická ukázka první pomoci

Valentinská diskotéka

Bubnování pro Afriku

Lyžařský kurz